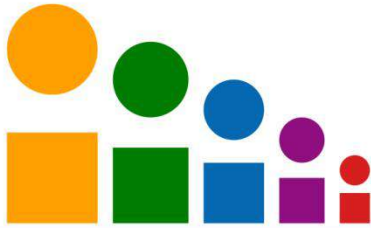

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Μαρτίνη

Εγχειρίδιο Τέχνης

Εμπειρικές συμβουλές,
για καλλιτέχνες
και καλλιτεχνίτες

ΒΟΛΟΣ 2016

ΠΡΟΣΟΧΗ

Το παρόν εγχειρίδιο επιτρέπεται να διακινήθει ελεύθερα και με οποιονδήποτε τρόπο, δεν επιτρέπεται όμως σε καμία απολύτως περίπτωση, από οποιονδήποτε και για κανέναν απολύτως λόγο, κάθε είδους εμπορική του εκμετάλλευση.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Μαρτίνης

Εγχειρίδιο Τέχνης

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Μαρτίνη

Εγχειρίδιο Τέχνης

Εμπειρικές συμβουλές,
για καλλιτέχνες
και καλλιτεχνίτες

ΒΟΛΟΣ 2016

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Μαρτίνης Γεννήθηκε στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στο Λουτρό Ελασσόνας, την Κυριακή 29-10-1967.

Αποφοίτησε από το Γενικό Λύκειο Κρανέας Ελασσόνας το 1985 κι από την σχολή Αστυφυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας το 1989.

Υπηρέτησε στην ΕΛ.ΑΣ. μέχρι το 2003 οπότε και αποτάχθηκε οριστικά με παράνομες, ... εγκληματικές και πολιτικές διαδικασίες, βασικά λόγω των σοσιαλιστικών πολιτικών του πεποιθήσεων και εσπευσμένα (υπό την διοικητική καθοδήγηση και προστασία της αρμόδιας εισαγγελέως Βόλου *κι ο νοών νοείτω*), όταν φωτοτύπησε επίσημο έγγραφο του Α.Τ. Βόλου, που αποδεικνυε πως ο διοικητής του κι ενδεχομένως σε αγαστή συνεργασία με τον δήμο και τις λοιπές συναρμόδιες υπηρεσίες του Βόλου, συγκάλυπτε παράνομη λειτουργία νυχτερινού κέντρου διασκέδασης, του οποίου ιδιοκτήτης (ανεπίσημος εννοείται) ήταν υπαστυνόμος της Α.Δ. Μαγνησίας! Και φυσικά, δεν ήταν ο μόνος αξιωματικός στην Μαγνησία, που ασκούσε ανεπίσημα τέτοιες παράπλευρες και περιέργες δραστηριότητες πέραν της αστυνομικής του υπηρεσίας!!! ...

Από τον αποτυχημένο γάμο του απέκτησε την κόρη του Μαρίνα και τον γιο του Κωνσταντίνο.

Από μικρό παιδί ασχολήθηκε χωρίς καμία υποστήριξη με την ζωγραφική και υπήρξε ο πρώτος αστυνομικός που πραγματοποίησε έκθεση ζωγραφικής στον Βόλο, η οποία ήταν και η 1^η του ατομική. Συνολικά πραγματοποίησε 4 ατομικές εκθέσεις και συμμετείχε σε άλλες 17 ομαδικές. Προσωπικές του τεχνοτροπίες τα «**τακ**», η «**συνδραστική ζωγραφική**» και η «**δαρτή αγιογραφία**».

Στην έως τώρα συγγραφική του δραστηριότητα, περιλαμβάνονται οι ποιητικές συλλογές «**ΨΥΧΗΣ γε ΧΕΙΡΩΝ**» (1983/2003-2007), «**Λ η ΑΜΦΙΘΕΑ μου**» (2006-2008), «**ΕΛΛΑΔική μου**» (2007-2008), «**...η λυράρισσα...**» (2007-2009), «**Αιρωτικός**» (2009), «**Στο Γλαροπάτι**» (2011-2012), καθώς και ο Α΄ τόμος του θεατρικού του «**δυσολόγου**» «**ΣΕΙΡΙΟΣ και ΑΜΦΙΘΕΑ**» (2006), η λογοτεχνική συλλογή «**Παραμύθια για μεγάλους**» (2010-2012), το «**Εγχειρίδιο Τέχνης**» (2016) και το πολιτικό εγχειρίδιο «**Κρίση**» (2016 - 2017). Το σύνολο της δουλειάς του, βρίσκεται δημοσιευμένο στον προσωπικό του ιστότοπο <http://antoniosmartinis.blogspot.gr/>.

Στην καλλιτεχνική του δραστηριότητα περιλαμβάνονται επίσης:

- η φιλοσοφική θεωρία του **Απειρισμού** αλλά και η θεοπλασία του **Απειρού** από τις 22 Ιουλίου 2006 (η πρώτη καταγεγραμμένη θεοπλασία της ιστορίας) (<http://olympiakopantechnon.gr/a-theory/>),
- η έμπνευση στις 19 Ιουλίου 2007 και η ίδρυση του **ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΠΑΝΤΕΧΝΟΥ** (των Ολυμπιακών Αγώνων Τέχνης) το 2009 (<http://olympiakopantechnon.gr/>) και
- το πολιτικό κίνημα **Γεωνία**, από τις 18 Απριλίου 2015. Μία επιθετική κοινωνική στρατηγική, που έχει σαν στόχο της την οργάνωση της ανθρωπότητας σε μία πανανθρώπινη κοινωνία της Γης, η οποία θα έχει τον απόλυτο και ουσιαστικό έλεγχο της διοικητικής διαχείρισης ολόκληρου του πλανήτη, μέσω της πλειοψηφικής νομοθετικής εξουσίας των κοινωνιών κι όχι μέσω της κλασικής και τυπικής δημοσιούπαλληλίστικης διεκδίκησης των κρατικών ηγεσιών (http://olympiakopantechnon.gr/g-basic_principles/).

Περιεχόμενα

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
ΑΦΙΕΡΩΣΗ	6
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
Τέχνη	9
Συμβουλές.....	14
Γενικές.....	14
Για τους καλλιτέχνες	16
Για τους καλλιτεχνίτες.....	20
Τεχνικές συμβουλές.....	23
Η κλειδαρότρυπα του ηλιθίου.....	25

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

Τούτο το πολύ μικρό εμπειρικό πόνημα, αφιερώνεται στην φοιτήτρια του Ιονίου Πανεπιστημίου **Μαίρη Μασλουμίδα**, της οποίας το ταλέντο στην ζωγραφική διαπίστωσα όταν ήταν σχεδόν 10 χρονών κι ευτύχισα όχι μόνο να μην διαψευσθώ, αλλά και να την δω να σπουδάζει πάνω σ' αυτό το ευλογημένο της προνόμιο!

Είθε ο μόχθος μου που συμπυκνώθηκε για χάρη της σε τούτες τις ελάχιστες γραμμές, να της φανεί χρήσιμος σ' ολόκληρη την ζωή της, καθώς και σ' οποιοδήποτε άλλον, που ενδεχομένως τύχει της αναγνώσεώς του!

Και μιας και το τέλος της συγγραφής του πονήματος, σχεδόν συνέπεσε με τα γενέθλιά της στις 22 Δεκεμβρίου, της εύχομαι να είναι καλόχρονη και να χαρεί την ζωή της με σύνεση, δημιουργικότητα και πάν' απ' όλα, με υγεία!

ΧΡΟΝΙΑ ΣΟΥ ΚΑΛΑ Μαιρούλα!

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ήταν μια συνηθισμένη μέρα, όταν στο κατάστημα ειδών ζωγραφικής που διατηρούσα τότε στον Βόλο και στην οδό Γαλλίας 8Δ, εισήλθε η φίλη μου και γιαγιά της Μαιρούλας, κρατώντας στα χέρια της ένα πακέτο με ζωγραφιές.

- Βρε Αντώνη, μου λέει, κοίταξε λίγο τι κάνει η μικρή και πες μου, πως τα βλέπεις; Αξιζουν; Να την βοηθήσουμε ή ν' αδιαφορήσουμε;

Άρχισα να παρατηρώ τις ζωγραφιές μία μία κι επειδή δεν έβγαζα λέξη, η γιαγιά της που ανυπομονούσε, με ξαναρωτάει επίμονα:

- Είναι καλή;
- Όχι της απαντάω απότομα και κοφτά.

Γουρλώνει τα μάτια της η γιαγιά κι είναι έτοιμη ν' αρχίσει να με ... στολίζει με τα κατάλληλα κοσμητικά επίθετα που χρησιμοποιούνται σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Την προλαβαίνω όμως και πριν αρχίσει, της χαμογελάω και της λέω:

- Δεν είναι καλή, διότι είναι πάρα πολλή καλή!

Κι όντως η μικρή ήταν πάρα πολλή καλή. Εκείνο που ξεχώριζε πάν' απ' όλα στα σχέδιά της, δεν ήταν τόσο το σκίτσο το οποίο οποιοσδήποτε μπορούσε να διακρίνει πως ήταν πολύ πιο πάνω από το προσδοκώμενο επίπεδο των παιδιών της ηλικίας της, αλλά το ότι οι φόρμες της είχαν τρισδιάστατη δομή, με πολλή άνεση κι εξαιρετική διαίσθηση του χώρου, κάτι που σ' αυτήν την ηλικία τα παιδιά, δεν μπορούν να το κάνουν ακόμη κι όταν το διδάσκονται για να το κάνουν!

Επίσης κάτι άλλο που υπήρχε διάχυτο σε όλα της τα σκίτσα, ήταν το άφθονο συναίσθημα που άνοιγε απευθείας την πόρτα του διαλόγου με τον θεατή, ένα πολύ βασικό στοιχείο κάθε αξιόλογου έργου, που πολλοί καλλιτέχνες αλλά και σχεδόν όλοι οι καλλιτεχνίτες, είτε το αγνοούν παντελώς, είτε αδιαφορούν για την σημασία του και το παραβλέπουν, είτε αδυνατούν τεχνικά να το διαχειριστούν.

Και γι' αυτό συμβούλεψα την γιαγιά της αναλόγως:

- Να την βοηθήσετε γιατί είναι ευλογημένη, έχει το τάλαντο της Τέχνης. Μόνο που οι ευλογημένοι, είναι ταυτόχρονα και καταδικασμένοι σε παντοτινή συναισθηματική περιθωριοποίηση, καθώς κανένας δεν είναι σε θέση να τους κατανοήσει κι ως εκ τούτου, αδύνατον και να συμπορευθεί στα μονοπάτια των πνευματικών τους αναζητήσεων. Κι έτσι σχεδόν όλοι, καταλήγουν μοναχικοί και απόμακροι. Αυτό φυσικά, μπορεί κάποια στιγμή όλους εσάς του περιγυρού της να σας τρομάξει, να σας πανικοβάλλει και να επιδιώξετε να την βοηθήσετε. Αλλά μην το κάνετε διότι πάρα πολύ απλά, δεν θα είστε ποτέ ικανοί να την βοηθήσετε! Αυτήν η κατάσταση του πόνου για έναν καλλιτέχνη, είναι απλά η φυσιολογική! Την στιγμή που όλοι οι άλλοι τον βλέπουν να κατατρέχεται από την μοίρα και τα προβλήματα της ζωής, εάν αυτός είναι πραγματικός καλλιτέχνης, θεωρεί ότι δοκιμάζεται από την θεία Τέχνη κι ότι αυτός ο πόνος, είναι δοκιμασία, μόχθος και ανταμοιβή για την προσήλωσή του σ' αυτήν. Και μέσα απ' αυτήν την δοκιμασία, η Τέχνη τελικά θα τον ευλογήσει και θα του δώσει εκείνη την λύση που του αρμόζει, η οποία ωστόσο σχεδόν πάντα, είναι παντελώς άσχετη από κείνη που θα επιθυμούσε ο οποιοσδήποτε άλλος κοινός άνθρωπος. Όταν λοιπόν βρεθεί σ' αυτήν την κατάσταση, απλώς να της παρασταθείτε τίποτ' άλλο κι εκείνη, θα πάρει από μόνη της όσα από σας μπορεί να της φανούν χρήσιμα. Πιθανόν να ακούγεται κάπως σκληρό αυτό, αλλά ο πόνος για τους καλλιτέχνες, είναι ότι η βροχή για την έρημο, ή ο πάγος για τους πόλους, ακόμη κι η φωτιά από κεραυνό σε ένα δάσος. Ένας πραγματικός καλλιτέχνης, δεν πονάει ποτέ όπως οι κοινοί θνητοί. Δεν έχει την συναίσθηση αυτού του κοινού πόνου. Πόνος για τον καλλιτέχνη, είναι το πεδίο της νοητικής δοκιμασίας, το ανεξερεύνητο όπου η Τέχνη τον καθοδηγεί σαν φύλακας δαίμονας όπως λέγανε σωστά οι πρόγονοί μας, ή φύλακας άγγελος όπως λένε σήμερα οι θρησκόληπτοι. Ο πόνος και ο μόχθος, είναι η πηγή της δύναμης αλλά κι ολόκληρης της ζωής του. Κι όποιος δεν τα κατανοεί αυτά τα περίεργα που σου λέω, απλά δεν είναι καλλιτέχνης! ...

Κι η γιαγιά της έφυγε και σήμερα η Μαιρούλα σπουδάζει την καλλιτεχνική. Όμως επειδή το θεωρώ χρήσιμο, θα προσπαθήσω με τούτο το πόνημα, να της κοινωνήσω κι όσα εγώ έχω μάθει για την καλλιτεχνική μεν, αλλά και πρωτίστως για την Τέχνη, τα οποία προφανώς και καλώς ή κακώς, δεν διδάσκονται από κανέναν άλλον, αλλά και σε καμία απολύτως σχολή ...

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εκείνο που προκάλεσε την συγγραφή τούτου του μικρού πονήματος, ήταν η παρατήρηση πως στην πλειονότητα των ανθρώπων, υπάρχει μίαν απίστευτη σύγχυση για το τι ακριβώς είναι η Τέχνη, αλλά και τι η τεχνική, με την οποία δυστυχώς συγχέεται σχεδόν πάντοτε κι απ' όλους.

Επίσης η ανάγκη αποσαφήνισης του όρου καλλιτέχνης και ο διαχωρισμός του από τον νέο όρο καλλιτεχνίτης, που εκτιμάται πως θα μπορέσει να βοηθήσει και σε πολλές άλλες περιπτώσεις, έως ακόμα και σε νομικές προβλέψεις.

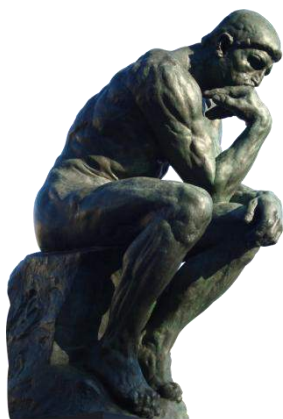
Τέλος η ηθική υποχρέωση της παραθέσεως μερικών συμβουλών προς κάθε ενδιαφερόμενο, οι οποίες όμως δεν είναι αποτέλεσμα επιστημονικής σπουδής, αλλά ένα σύνολο προσωπικών εμπειριών κι εκτιμήσεων, που αποκτήθηκαν με πολύ κόπο και βάσανα, καθώς η επιμονή μου να μάθω όλο και περισσότερα, δεν άρεσε ποτέ και σε κανέναν! Κι αυτό γιατί η γνώση στην σημερινή εποχή, δυστυχώς θεωρείται ιδιοκτησιακό και κατ' επέκταση εμπορικό προϊόν! Και το εγκληματικό στο εμπόριο της γνώσης, είναι πως όλοι ανεξαιρέτως οι έμποροί της, δεν έχουν συμβάλλει ούτε κατά ίχνος στην διαμόρφωσή της κι από την άλλη, όλοι οι ιδεοπλάστες που την διαμόρφωσαν και την διαμορφώνουν, το έκαναν και συνεχίζουν να το κάνουν αφιλοκερδώς!!! ...

Κι επειδή ποτέ δεν είχα λεφτά για ν' αγοράσω την γνώση, απευθυνόμουνα σ' αυτούς που ήδη την κατείχαν, για να με βοηθήσουν έστω και με όσα ελάχιστα μπορούσαν να μου προσφέρουν χωρίς αντάλλαγμα και φυσικά, όλοι τους μου γύριζαν πολύ επιδεικτικά και προκλητικά την πλάτη!!! ... Οπότε αναγκαζόμουνα κι εγώ, να τους παρασέρνω σε διάφορες άσχετες συζητήσεις και να κλέβω μέσα από αυτές ότι μπορώ, μέχρι που το κατάλαβαν κι αυτό και μου κόψανε ακόμα και την καλημέρα!

Κατά συνέπεια αυτές οι συμβουλές, δεν έχουν σε καμία απολύτως περίπτωση την έννοια των κανόνων κι ως εκ τούτου, τελούν πάντοτε υπό εύλογη αίρεση κι εποικοδομητική αμφισβήτηση. Επομένως το πόνημα θα παραμείνει για πάντα ανοιχτό, τόσο για κάθε ενδεχόμενη διόρθωση, όσο και για κάθε χρήσιμη ή απαραίτητη συμπλήρωση, εάν και όποτε αυτό χρειαστεί.

Τέχνη

Rodin - «ο Στοχαστής»

Μία από τις πιο παρεξηγημένες και πιο ασαφείς έννοιες τουλάχιστον στο ελληνικό λεξιλόγιο, είναι αναμφίβολα η Τέχνη, καθώς τις περισσότερες φορές και μάλιστα, ακόμα κι από ανθρώπους του πολιτισμικού περιβάλλοντος, συγχέεται με την τεχνική.

Τι είναι λοιπόν η τέχνη, ή και διαφορετικά, τι μπορεί να χαρακτηριστεί ως Τέχνη;

Το πρώτο που μπορεί να παρατηρήσει κανείς, είναι πως εκείνα που δύνανται να χαρακτηρισθούν ως Τέχνη, είναι όσα αποδεικνύουν την ύψιστη πνευματική απόδοση που μπορεί να επιτευχθεί από κάποιον άνθρωπο, συγκριτικά με τις επιδόσεις του υπόλοιπου κοινωνικού συνόλου, τις οποίες ο θεατής κατά περίπτωση κι εντελώς αυθαίρετα, έχει πάντοτε ως μέτρο και βάση σύγκρισης.

Η αυθαιρεσία φυσικά, δεν έγκειται στο γεγονός πως για τον χαρακτηρισμό κάποιας δραστηριότητας ως Τέχνη, καλώς ή κακώς λαμβάνονται υπόψιν και ως βάση σύγκρισης οι επιδόσεις του ενός ή του άλλου κοινωνικού συνόλου, αλλά στο ότι επειδή δεν υπάρχει καμία προκαθορισμένη κι αυστηρή ιεράρχηση στην αξία και την προτεραιότητα των ιδίων των κοινωνικών συνόλων, αυτήν καθορίζεται αυθαίρετα αποκλειστικώς και μόνο, από την ανεξέλεγκτη προσωπική εκτίμηση του θεατή. Αυτό σημαίνει πως εάν κάποιος πχ, θέτει ως βάση σύγκρισης το οικογενειακό περιβάλλον, τότε για αυτόν Τέχνη είναι, η καλύτερη σχετική δραστηριότητα μεταξύ των οικογενειακών μελών. Και με την ίδια λογική, η καλύτερη δραστηριότητα μεταξύ των μελών μιας ομάδας, μιας κοινότητας, ενός κράτους και τέλος ολόκληρης της ανθρωπότητας. Κατά συνέπεια, εκείνο που κάποιος θα θεωρήσει ότι είναι Τέχνη στα πλαίσια του οικογενειακού περιβάλλοντος, δεν σημαίνει πως υποχρεωτικά θα το θεωρήσει και στα πλαίσια μιας κοινότητας ή ενός κράτους. Ή και αντιστρόφως, εκείνο που η πλειοψηφία της ανθρωπότητας μπορεί να το θεωρεί ως Τέχνη, αυτός έχει την πλήρη διακριτική ευχέρεια, απλά να μην το θεωρεί.

Σε κάθε περίπτωση όμως κι όπως προφανώς παρατηρείται, Τέχνη θεωρείται πάντοτε μα πάντοτε, το **δεινόν!** Αυτήν η καταπληκτική λέξη, που περικλείει και αποδίδει ταυτόχρονα το μέγιστο, το ιδανικό όλων των δυνατοτήτων προς το καλύτερο, αλλά και προς το χειρότερο, αφού **ακόμη και το χειρότερο, είναι το καλύτερο του κακού!** Κι αυτήν η λεπτομέρεια, σημειώνεται κι υπογραμμίζεται με τον πιο έντονο και τον πιο δυνατό τρόπο! Επομένως το ζητούμενο στην Τέχνη είναι το δεινόν! Δηλαδή το κάλλος και πάντοτε ταυτόχρονα, συγκριτικά με το έσχατο αντίθετό του. Κι όσο μεγαλύτερο το χάσμα μεταξύ τους, τόσο πιο σπουδαίο το κάλλος, άρα και η μέγιστη ευδαιμονία που προκαλεί!

Κι επειδή προφανώς ήταν πρακτικώς κι αντικειμενικώς παντελώς αδύνατον, τόσο μεταξύ δύο ανθρώπων, έως κι από ολόκληρη την ανθρωπότητα να συμφωνηθεί από κοινού πιο θα μπορούσε να είναι το δεινότερον, προέκυψε η ανάγκη της δημιουργίας ενός υπεράνθρωπου μηχανισμού, ο οποίος θα συγκέντρωνε όλα τα δυνατά χαρακτηριστικά της δεινότητας, δηλαδή το μέγιστο κάλλος, αλλά και το χειρότερο δυνατό και θα διευθετούσε τις σχετικές διαφωνίες. Αλλά θα έπρεπε να διαθέτει και την ανάλογη υπερδύναμη, ώστε να επιβάλλει σε όλους τους ανθρώπους τις τελικές του αποφάσεις, είτε με πραγματική, είτε με ηθική βία. Έπρεπε δηλαδή να εφευρεθεί ένας παντοδύναμος και οπωσδήποτε πιστός δούλος, που θα εξυπηρετούσε χωρίς την παραμικρή αντίρρηση κάθε επιθυμία του εγώ. Ένας υπηρέτης, ακόμη και υπεράνω πάσης πιθανότητας αμφισβήτησεως του εγώ! Του Μέγα Εγώ! Του απόλυτου εγωισμού! Αυτού του μοναδικού και αδιαμφισβήτητου δεινού! ...

Κι αυτήν η εκ γενετής αναγκαιότητα του ορισμού της τελειότητας, δηλαδή η άσκηση της Τέχνης, αλλά και η αξίωση να κοινωνηθεί ταυτόχρονα άμεσα από την ανθρωπότητα ένα κοινό δεινόν, διαμόρφωσε καταρχήν το απαραίτητο ιδεολογικό υπόβαθρο, εκείνη την

πνευματική μήτρα του θείου, δηλαδή τον τέλειο, τον θείο Λόγο. Κι αφού πλέον υπήρχε ο Λόγος, δεν έμενε παρά να αποχτήσει και κάποια ευνόητη, αλλά κι ευδιάκριτη οντολογική φόρμα, που θα μπορούσε να γίνει κατανοητή από ολόκληρη την κοινωνία. Κι αυτήν η διαδικασία εξελίχθηκε και πήρε την συγκεκριμένη δομή της **θεοπλασίας**. Συμπερασματικά λοιπόν, η αναγκαιότητα του ορισμού του κάλλους γέννησε τον Λόγο κι αυτός με την σειρά του, μετουσιώθηκε σε θεότητα. Επομένως η Τέχνη, είναι ο Λόγος της τελειότητας. Ο **θείος Λόγος!** Η μάνα όλων των θεών. Το κανάλι της επικοινωνίας μαζί τους και ο δίαυλος κατανόησης της δεινότητάς τους!!! ... Άρα:

Τέχνη η [τέχνη]: **1.** Η έκτη ανθρώπινη αίσθηση με αισθητήριο όργανο τον εγκέφαλο, η διαμόρφωση της οποίας εξαρτάται άμεσα από το πολιτισμικό υπόβαθρο και την παιδεία του καθενός. **2.** Το **δεινόν**, η ατομική συναίσθηση του κάλλους στα πλαίσια των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. **3.** Ο ηθικός πυλώνας της παιδείας, που επηρεάζει άμεσα και διαμορφώνει ακατάπαυστα την κοινωνική αισθητική περί του κάλλους, μέσω της διαλογικής σχέσης που αναπτύσσεται μεταξύ των δημιουργών και των θεατών. **4.** Η ατομική και η πιο άμεση επικοινωνία του ανθρώπου με τον προσωπικό του θεό. **Ο θείος Λόγος.** [κύριο ουσιαστικό, θηλ.]

Και για να ξεκαθαρίσουμε επιτέλους κάποια στιγμή τις έννοιες, η Τέχνη είναι αίσθηση και μάλιστα, η έκτη. Είναι η νόηση του κάλλους. Η ύψιστη μεταξύ των αισθήσεων! Κι αφού το αντικείμενό της είναι ο προσδιορισμός και η οριοθέτηση του μεγίστου κάλλους, εκ της φύσεώς της εμπεριέχει μέσα της το αγαθό και η άσκησή της, είναι πάντοτε καλή, αυτόματη, συνεχής κι αδιάκοπη. Κι όταν δεν είναι αρκετά δραστήρια, επιβάλλεται να γίνει. Εκείνα όμως που πρέπει να υπόκεινται πάντοτε κι ανεπιφύλακτα σ' εποικοδομητική κριτική, είναι η βασική της κατεύθυνση και δευτερευόντως, η τεχνική που χρησιμοποιείται κατά την άσκησή της.

Κατά συνέπεια, εφόσον η αίσθηση του υψίστου κάλλους, είναι κοινή σε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους και μάλιστα, η πρώτη που τίθεται σε λειτουργία, ανεξαρτήτως του τι μαθαίνει ο καθένας στην συνέχεια από το περιβάλλον του να θεωρεί ως κάλλος, συνάγεται πως η Τέχνη είναι μία και μοναδική. Πως είναι ο απόλυτος αισθητικός κορεσμός του συνόλου των υπολοίπων αισθήσεων. Είναι ο ίδιος ο νους! Επομένως κάλλιστα μπορεί να θεωρηθεί ακόμα και ως θεία οντότητα με κύριο όνομα, καθώς αδιαμφισβήτητα μπορεί μεν το αισθητήριο όργανό της να είναι ο αθάνατος εγκέφαλος, αλλά προφανώς δεν είναι κάποια αφηρημένη έννοια ή ιδεολόγημα που επιδέχεται πλήθους ερμηνειών, αλλά μία πολλή συγκεκριμένη και σαφέστατη νοητική διεργασία, που συντροφεύει τον άνθρωπο από την δημιουργία και την λειτουργία του εγκεφάλου του, μέχρι και την ύστατη στιγμή του θανάτου του. Είναι η πνευματική αναπνοή του ανθρώπου και λειτουργεί αυτόματα για τον νου, όπως ακριβώς λειτουργεί και η κοινή αναπνοή για το σώμα, την ύλη.

Όσοσο η αντίληψή της, ακόμα είναι συγκεχυμένη κι εκείνο που δημιουργεί την παράδοξη σύγχυση και την λανθασμένη εντύπωση της ποικιλομορφίας της, είναι βασικά το ότι το αισθητήριο όργανό της (ο εγκέφαλος) είναι αθάνατο, αλλά και το ότι ο τρόπος, η μέθοδος και τα μέσα με τα οποία αυτήν εκδηλώνεται, παρανοϊκώς έχουν ταυτιστεί μαζί της. Οι διάφορες μορφές της Τέχνης όπως χαρακτηριστικά και σαφώς πολύ λανθασμένα συνηθίζεται να λέγονται για παράδειγμα η ζωγραφική, η λογοτεχνία, το θέατρο κλπ, σε καμία απολύτως περίπτωση δεν είναι Τέχνη, αλλά είναι τεχνικές. Και για όσους παρασύρονται από την κλίση του ονόματός της και αισθάνονται αυτήν την παράδοξη ποικιλομορφία της, τους επισημαίνω πως και η ακοή κλίνεται στον πληθυντικό και γίνεται οι ακοές, των ακοών, τις ακοές, ακοές, αλλ' αυτό δεν μας παρέσυρε στο να θεωρήσουμε πως υπάρχει πλήθος ακοών κι όχι μονάχα μία; Με την Τέχνη γιατί παρασυρθήκαμε τόσο πολύ!!!;;; ... Μάλλον εξαιτίας του αθάνατου οργάνου της!; ...

Επομένως οι λεγόμενες μορφές της Τέχνης, δεν είναι ούτε μορφές, ούτε Τέχνη. Είναι μέθοδοι, εργαλεία και μέσα, τα οποία χρησιμοποιούνται από τον εγκέφαλο για να εκφράσει την Τέχνη του. Για ν' αποκαλύψει δηλαδή τα όρια των πνευματικών του δυνατοτήτων και την υποκειμενική θεώρηση του υψίστου κάλλους. Κατά συνέπεια:

τεχνική η [τέχνικη]: **1.** Η εκτύπωση της Τέχνης. **2.** Ο τύπος, η μορφή, ο τρόπος, η μέθοδος, το μέσον που χρησιμοποιείται από τους δημιουργούς, για να εκφρασθεί και να κοινωνηθεί στους θεατές η Τέχνη τους.

Μια πολλή σημαντική υποσημείωση όμως, η οποία ξεκαθαρίζει τελείως αυτό το τόσο θολό τοπίο της τεχνικής. **ΠΡΟΣΞΕΤΕ** λοιπόν: Η τεχνική μπορεί να είναι απλώς μια εξειδικευμένη δραστηριότητα, αλλά μέσα σ' αυτήν, ενσωματώνεται αυτόματα, αδιάσπαστα και πάρα πολύ ευδιάκριτα η Τέχνη του δημιουργού. Κι αυτό εντοπίζεται στην προσωπική

συντέλειά του μέσα στο έργο. Καταρχήν στην ίδια την τεχνική που επιλέγεται κάθε φορά για την συγκεκριμένη εκτύπωση, αλλά και σε όλα τα υπόλοιπα εργαλεία που αξιοποιεί για την έκφρασή του. Και για να γίνει κατανοητό αυτό, παραθέτω μερικά παραδείγματα:

- Η ζωγραφική σαφώς και δεν είναι Τέχνη. Είναι τεχνική και αξιοποιείται από τον καθένα, για το δημιουργικό πέρασμά του από την συναισθηματική κατάσταση, στην ενεργητική δραστηριότητα. Επομένως μπορεί να την ασκήσει ο καθένας, από το πιο μικρό παιδί, μέχρι και τον μεγαλύτερο γέροντα. Μόνο όμως όταν κάποιος ζωγράφος, χρησιμοποιήσει την πιο πρόσφορη επιφάνεια, την πιο κατάλληλη σύνθεση κι επιλέξει με μέγιστη επιδεξιότητα τα καταλληλότερα χρώματα, πινέλα, ή οποιαδήποτε άλλα μέσα κι επιτύχει ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα προς την κατεύθυνση της τελειότητας, μονάχα τότε το συγκεκριμένο έργο εκπέμπει και την Τέχνη του. Δηλαδή την συνείδηση που έχει ο ίδιος για το κάλλος. Το ύψιστο των συναισθημάτων του.
- Κατά τον ίδιο τρόπο, η αρχιτεκτονική μπορεί να ασκηθεί εξίσου από το πιο μικρό παιδί με ένα κουβαδάκι στην άμμο της παραλίας και χτίζοντας πύργους, ή έναν τσοπάνη που θα κατασκευάσει με πρόχειρα παλούκια και αχυροσκεπή την καλύβα των ζώων του, μέχρι και τον αρχιτέκτονα του θαυμαστού Παρθενώνα. Σε όλες όμως τις περιπτώσεις, εκείνο που κάνει το κάθε έργο να ξεχωρίζει, είναι η προσωπική σφραγίδα του δημιουργού και το κατά πόσο αυτή τείνει προς την τελειότητα. Το ιδεολογικό υπόβαθρο και το λογικό αφήγημα του δημιουργήματος. Εκείνο που εκφράζει την Τέχνη του, ή την συνείδηση του κάλλους από την πλευρά του κάθε δημιουργού.
- Κι ένα τελευταίο παράδειγμα, η ηθοποιία μπορεί να ασκηθεί εξίσου από ένα μικρό παιδί σε κάποιο σχολικό σκετς, έναν επαγγελματία ηθοποιό, μέχρι κι από τον γηραιότερο άνθρωπο σε ένα λαϊκό δρώμενο. Και πάλι σ' όλες τις περιπτώσεις, εκείνο που κάνει την διαφορά κι εκφράζει την Τέχνη από την πλευρά του καθενός, είναι η προσωπική του εκφραστική δεινότητα, η απόλυτη επίγνωση του ρόλου και η σωστή εκτέλεσή του. Το επικοινωνιακό του αποτέλεσμα και η διαλογική σχέση που διαπλάθει με το κοινό. Η εξάντληση των προσωπικών δυνατοτήτων του, αλλά και η επιλογή της καταλληλότερης θέσης μέσα στο γενικότερο σκηνογραφικό περιβάλλον, που επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την μέγιστη εκτύπωση της Τέχνης του ηθοποιού.

Κι εδώ είναι που εντοπίζεται κι άλλο ένα τεράστιο λάθος. Το ίδιο το δημιούργημα, δεν είναι και δεν μπορεί ποτέ και για κανέναν απολύτως λόγο να θεωρηθεί ως Τέχνη. Η ζωγραφιά, είναι απλώς ζωγραφιά. Μια συγκεκριμένη ποσότητα χρώματος πάνω σε κάποια επιφάνεια. Ο Παρθενώνας είναι ένα απλό κτίριο. Ένα σύνολο μαρμάρινων όγκων, τοποθετημένων με συγκεκριμένη δομική διάταξη. Και μια παράσταση στην Επίδαυρο, είναι μια απλή θεατρική παράσταση. Η Τέχνη όμως σε όλα αυτά τα κοινά αντικείμενα, βρίσκεται στο ιδεολογικό τους υπόβαθρο. Στην αιτία που προκάλεσε την δημιουργία τους και στην συναισθηματική και πνευματική αναγκαιότητα που προσπαθούν να καλύψουν. Στην συμβολική και ιστορική τους αναφορά. Στην εξάντληση του προσωπικού μόχθου που καταβλήθηκε από τους συντελεστές τους, αλλά και στην εξαιρετική επιλογή των καταλλήλων υλικών, καθώς και σ' ολόκληρη την παράπλευρη υλικοτεχνική μελέτη κι υποδομή. Και φυσικά όλα αυτά τα ουσιαστικά στοιχεία της Τέχνης, παρότι είναι πνευματικά κι αντικειμενικώς αθάνατα, εντούτοις αποτυπώνονται εύγλωττα πάνω στην σύνθεση και την δομή κάθε δημιουργήματος κι είναι εκείνα ακριβώς που του προσδίδουν την τελική και πραγματική του αξία κι όχι βεβαίως τα υλικά και φθαρτά του στοιχεία.

Επομένως η τεχνική δεν είναι Τέχνη, αλλά ο εκφραστής, το μέσο, το εργαλείο με το οποίο εκφράζεται η Τέχνη του δημιουργού, δηλαδή η προσωπική του συνείδηση για το κάλλος. Η τεχνική εξυπηρετεί την προσέγγιση εκείνου που ο ίδιος θεωρεί δεινόν και το οποίο μέσω του έργου του, προσπαθεί να το κοινωνήσει και στους θεατές. Κι όταν κάποιος μέσα από το έργο του, προσπαθεί να πείσει πως εκείνο που ο ίδιος θεωρεί δεινόν είναι και το ιδανικότερο και πως έτσι θα πρέπει να το ενστερνιστούν και οι υπόλοιποι, τότε ασκεί σαφέστατα και εκπαιδευτικό έργο. Το ίδιο ακριβώς ισχύει κι από την πλευρά του θεατή. Από την ώρα που θα σταθεί μπροστά σε κάποιο έργο, ή θα κληθεί να εκφράσει την άποψή του γι' αυτό, τότε αμέσως μέσω της κριτικής και της απόψεώς του, θα εκφράσει την δική του Τέχνη και με αυτόν τον τρόπο, ουσιαστικά θα επιδώσει να την κοινωνήσει είτε απευθείας στον δημιουργό του έργου, είτε στο υπόλοιπο κοινό των θεατών.

Επομένως αφού είτε το θέλει ο καθένας είτε όχι, είτε είναι δημιουργός είτε θεατής κι αφού σε κάθε περίπτωση όταν ασκείται η Τέχνη και καθώς αναπόφευκτα, επηρεάζει και ταυτόχρονα διαμορφώνει άμεσα την συναισθηματική κατάσταση των εμπλεκόμενων, είναι προφανές πως επιτελεί πάντοτε ουσιαστικό και σαφέστατο εκπαιδευτικό έργο και μάλιστα, επειδή αυτό αφορά πρωτίστως την ιδεολογική θεώρηση του κάλλους κι όχι την κοινή

τεχνική κι επαγγελματική εκπαίδευση των ανθρώπων, άρα είναι αδιαμφισβήτητα και η μέγιστη παιδεία! Κι ακόμα πιο σωστά, ο αναπόσπαστος ηθικός πυλώνας της κοινωνικής παιδείας.

Κι όσο για κείνους που πολεμούν σθεναρά την παιδευτική διάσταση της Τέχνης, ας σημειωθεί πως είναι απλώς ηλίθιοι, διότι δεν έχουν ιδέα για το τι είναι η Τέχνη κι ως εκ τούτου, δεν κατανοούν πως ο εκπαιδευτικός μηχανισμός της Τέχνης είναι εγκεφαλική διεργασία και τίθεται αυτομάτως σε ενέργεια, χωρίς τον παραμικρό έλεγχο και χωρίς την παραμικρή δυνατότητα να αποφευχθεί, αμέσως από την στιγμή που κάποιο έργο εκτεθεί στην θέαση και κατά συνέπεια, αναπόφευκτα και στην οποιαδήποτε κριτική του θεατή! Κι όσοι εξ αυτών δεν είναι ηλίθιοι, το κάνουν επειδή έχουν επίγνωση πως στα έργα τους συνειδητά δεν ασκούν την Τέχνη τους, αλλά εκεί εκτελούν μηχανικά την τεχνική τους κατάρτιση και πως τα τεχνικά τους έργα, αντικειμενικά δεν έχουν, ή δεν επιθυμούν οι ίδιοι να έχουν την παραμικρή πνευματική αξία. Οπότε επιδιώκουν μέσα από την απαξίωση και την καταγγελία του παιδευτικού χαρακτήρα της Τέχνης, να δικαιώσουν την απουσία της Τέχνης τους από τα έργα τους και να διαφυλάξουν τουλάχιστον την εμπορική αξία της τεχνικής τους επιδεξιότητας, προφανώς για το πρόσκαιρο προσωπικό και ιδιωτικό τους όφελος ή γόητρο.

Η Τέχνη λοιπόν είναι η έκτη αίσθηση κι από την στιγμή που επηρεάζει και διαμορφώνει καθοριστικά τον χαρακτήρα των ανθρώπων, είτε αυτοί είναι δημιουργοί είτε θεατές, είναι παιδεία και μάλιστα η ύψιστη, τελεία και παύλα. Είτε αρέσει αυτό, είτε δεν αρέσει στον οποιονδήποτε ...

Και για να τελειώνουμε με τα θεωρητικά, ας ξεκαθαρίσουμε και τον ορισμό του καλλιτέχνη. Όπως εκτέθηκε λοιπόν παραπάνω, η Τέχνη είναι η ύψιστη των αισθήσεων και ο ηθικός πυλώνας της παιδείας. Δηλαδή εκ της φύσεώς της λειτουργεί για την ευδαιμονία του ανθρώπου και συνεπώς, εμπεριέχει μέσα της το αγαθό. Πόσο μάλιστα, αφού το αντικείμενό της είναι ο προσδιορισμός και η οριοθέτηση του υψίστου κάλλους! Επομένως σε κάθε περίπτωση η Τέχνη είναι καλή και κατά συνέπεια:

καλλιτέχνης ο [kalitéchnis]: **1.** Εκείνος που ασκεί την αίσθηση της Τέχνης. **2.** Ο δημιουργός που εκφράζει την Τέχνη του με έργο, χρησιμοποιώντας οποιαδήποτε διαθέσιμη τεχνική. **3.** Αλλά κι εκείνος ο συγκεκριμένος θεατής του έργου, που δεν περιορίζεται στην απλή κατανάλωσή του, αλλά το ελέγχει και το κρίνει με βάση την προσωπική του Τέχνη είτε αμέσως στον δημιουργό, είτε στο υπόλοιπο κοινό των θεατών, επιδιώκοντας όμως πάντοτε εμμέσως η κριτική του μέσω αυτού του κοινού, να κοινωνηθεί οπωσδήποτε και στον δημιουργό.

Κι εδώ προκύπτει το εύλογο ερώτημα, πως θα μπορούσαν άραγε να ορίζονται κι όλοι εκείνοι, που ναι μεν δεν χρησιμοποιούν όλα τα διαθέσιμα εργαλεία και όλες τις τεχνικές για την πλήρη άσκηση της Τέχνης τους, αλλά όμως τα χρησιμοποιούν με τέτοιο ιδιαίτερο κι εξαιρετικά επιτηδευμένο τρόπο, είτε για απλούς βιοποριστικούς σκοπούς (ελαιοχρωματιστές, χτίστες, δημοσιογράφοι, λαϊκοί οργανοπαίχτες), είτε επειδή δραστηριοποιούνται παράπλευρα αλλά με πάθος και συμβουλευτικό τρόπο στην άσκηση της Τέχνης από άλλους (έμποροι υλικών και τεχνικών εργαλείων, γκαλερίστες, εικονολήπτες, μακιγιέρ), είτε για να εξυπηρετήσουν πρακτικές ανάγκες και εμπορικούς σκοπούς (διαφημιστές, γραφίστες, διακοσμητές), είτε επειδή είναι αναγκαστικά απαραίτητες σε διάφορες κοινές και καθημερινές δραστηριότητες (είδη συσκευασίας), είτε ακόμα και για διάφορους προπαγανδιστικούς σκοπούς (πολιτική και θρησκευτική προπαγάνδα); Οι απλοί τεχνίτες δηλαδή, αλλά με ιδιαίτερο ταλέντο.

Εδώ την λύση μπορεί να την δώσουν οι όροι **καλλιτεχνίτες** για τους δημιουργούς, **καλλιτεχνουργία** για την δραστηριότητα και **καλλιτεχνητός -ή -ός**, ή και **καλλιτεχνούργημα** για τα ανάλογα έργα τους. Και σε μορφή ορισμού:

καλλιτεχνίτης ο [kalitéchnitis]: **1.** Εκείνος που χρησιμοποιεί με αξιόλογο τρόπο τις τεχνικές, αλλά επαγγελματικά και μηχανικά και κυρίως για τον κοινό βιοπορισμό του, ή ασκεί κάποια παράπλευρη δραστηριότητα ή επάγγελμα, που εξυπηρετεί γενικώς την καλλιτεχνία των άλλων έως και την εμπορική διακίνηση των προϊόντων, αποφεύγοντας όμως την άσκηση της Τέχνης του και να δώσει παιδευτικό χαρακτήρα στα έργα του, επιδιώκοντας απλά και μόνο την ικανοποίηση της καταναλωτικής αισθητικής του κοινού. **2.** Επίσης και με την ανάλογη αρνητική φόρτιση, εκείνος ο δημιουργός που ναι μεν ασκεί με φροντίδα και πάθος την Τέχνη του, αλλά τελικά αποτυγχάνει είτε να την αποδώσει με τεχνική επιτυχία στα έργα του, είτε το επικοινωνιακό του μήνυμα δεν κοινωνείται ευνόητα από τους θεατές και κατά συνέπεια, δεν κατορθώνει να επιφέρει και κάποιο αξιόλογο

παιδευτικό αποτέλεσμα. **3.** Αλλά κι εκείνος ο θεατής που ασκώντας την Τέχνη του, κρίνει τα έργα αποφεύγοντας σκόπιμα και συστηματικά είτε την άμεση, είτε την έμμεση κοινωνία της κριτικής του από τον δημιουργό και σε κάθε περίπτωση, όταν αυτή γίνεται κακόβουλα κι όχι στα αγαθά και παιδευτικά πλαίσια της ασκήσεως της Τέχνης του.

Είναι προφανές πως αυτός ο διαχωρισμός των καλλιτεχνών από τους καλλιτεχνίτες, αφορά τον ποιοτικό έλεγχο της δραστηριότητάς τους κι ως εκ τούτου, δύναται να χρησιμοποιηθεί εξίσου τόσο για κείνους που ασχολούνται συστηματικά, όσο και για κείνους που ασχολούνται περιστασιακά με την άσκηση της Τέχνης τους.

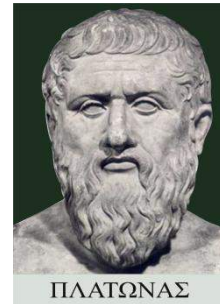
Κι αν επιθυμούσαμε να εκλαϊκεύσουμε τελείως αυτόν τον διαχωρισμό, θα μπορούσαμε ασφαλώς να χρησιμοποιήσουμε τον όρο μάστορας για τους καλλιτέχνες κι επαγγελματίες για τους καλλιτεχνίτες.

Συμβουλές

Γενικές

Κάθε έργο και κάθε δραστηριότητα, είναι συνέπεια της προσωπικής δομής αλλά και το είδωλο του πολιτισμικού υποβάθρου κάθε ανθρώπου. Η συντέλεια του εγώ στον φυσικό κόσμο και ταυτόχρονα, στο κοινωνικό περιβάλλον. Το επικοινωνιακό επιχείρημα του ατόμου προς την φύση και την ανθρωπότητα. Επομένως η δημιουργία, η έκθεση και η αξιολόγηση ενός έργου, όπως και η άσκηση κάθε άλλης σχετικής δραστηριότητας, είναι κατά κάποιον τρόπο μία διαδικασία δημόσιας εξομολόγησης και μαρτυρίας.

Κι αυτό όπως γράφει κι ο Πλάτωνας στο Συμπόσιό του, φυσικά προϋποθέτει έναν πιεστικό όγκο δόκιμων πληροφοριών, κυοφορούμενο ασφυκτικά στον νου και τον μικρόκοσμο του εγώ, απ' όπου πιέζει ανελέητα να γεννηθεί και να ξεχυθεί στον μακρόκοσμο της ανθρωπότητας και της ιστορίας. Μια βαθιά και απόλυτη ερωτική σχέση του εγώ προς το όλον, που απαιτεί όμως και το κατάλληλο περιβάλλον για να γεννηθεί και να περαιωθεί. Κι όταν αυτό το περιβάλλον δεν υπάρχει, το κύημα προκαλεί αφόρητους πόνους σε κείνον που το κυοφορεί, μέχρι που τον αναγκάζει ακόμα και να δημιουργήσει ο ίδιος αυτό το περιβάλλον, με κάθε είδους μέσο και τρόπο, έστω και κυριολεκτικά εκ του μηδενός!

«**Τόκος εν καλώ**» υπόγραψε αυτός ο σπουδαίος καλλιτέχνης και με αυτές τις τρεις απλές λεξούλες, πέρασε αμέσως στην αιωνιότητα και την αθανασία!

Και για να βάλουμε μια τάξη και στα ερωτικά επιτέλους επειδή έχουν άμεση συνάφεια με την Τέχνη, στον έρωτα υπάρχουν πάντα δύο αντίθετοι πόλοι, που έλκονται αμοιβαία κι επηρεάζουν αναλόγως την όλη τους συμπεριφορά. Ο ανώτερος πόλος είναι ο εραστής και ο κατώτερος το ερωμένο.

Ο εραστής είναι το προσδοκώμενο όριο του κάλλους, η ακροτελεύτια των επιθυμιών που εντελώς θεωρητικά, δύναται να καλύψει κάθε ελλειμματικότητα του ερωμένου. Συνεπώς ο εραστής, είναι ο συναισθηματικός δότης, δηλαδή εκείνος που **αγαπάει** και δικαιούται ή πρέπει να λέει **σ' αγαπώ** και κατά συνέπεια, ο μεγαλύτερος εραστής που μπορεί ποτέ να υπάρξει, είναι ο προσωπικός θεός του καθενός και σ' οποιαδήποτε μορφή κι αν τον φαντάζεται, μη εξαιρουμένης φυσικά και της αθείας, καθώς ακόμη και στην περίπτωση της, πάλι υφίσταται θεοπλασία, με την μόνη διαφορά πως αυτήν απλά θεοποιεί τον ίδιο τον πραγματικό άνθρωπο κι όχι οτιδήποτε άλλο φανταστικό και ανόητο.

Ερωμένο είναι το ελλειμματικό υποκείμενο, εκείνο που προσδοκά την εύνοια και τους πόρους του εραστή, που τον ποθεί παθολογικά, δηλαδή που **ερωτεύεται** και δεν δικαιούται ποτέ να λέει σ' αγαπώ αλλά **σε ερώ** (μπορεί να μοιάζει κάπως αδόκιμη η λέξη, αλλά όποιος κατάλαβε τι εννοώ, μπορεί να υποβάλλει οποιαδήποτε ορθότερη πρόταση)! Εκείνο που επιθυμεί κι αξιώνει να λεηλατήσει από τους εραστές, καθετί αγαθό και πολύτιμο που του λείπει, ώστε κάποτε να ολοκληρωθεί κι αυτό «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν» στα πρότυπα αυτών των εραστών. Κι επειδή φυσικά σε κανέναν δεν λείπουν τα χειρότερα κι όλοι ανεξαιρέτως επιθυμούν τα καλύτερα δυνατά για τον εαυτό τους κι όσοι ήδη τα κατέχουν, επιδιώκουν να τα διατηρήσουν για πάντα στην κατοχή τους, αυτό σημαίνει πως η ερωτική σχέση, είναι μία διαλεκτική σχέση κάλλους κι αφού η οριοθέτηση του μεγίστου κάλλους, είναι το κορυφαίο συναισθημα της Τέχνης, άρα η Τέχνη είναι κι ο ιδανικός έρωτας! Ο ευλογημένος! Ο πνευματικός έρωτας με το θείο, δηλαδή με την αθανασία. Ενώ ο έρωτας των φθαρτών υλικών αγαθών για την απόλαυση της υλικής χλιδής (κι όχι βεβαίως για την ελάχιστη αξιοπρεπή διαβίωση), ή των σεξουαλικών συντρόφων για πρόσκαιρη ηδονή, αλλά και για την απόκτηση απογόνων που είναι η κορυφαία των υλικών απολαύσεων, είναι ο έρωτας ο αχαμνός. Ο ανάξιος λόγου και σημασίας. Εκείνος που γνωρίζει να τον ασκεί κι ο τελευταίος ηλίθιος του ανθρωπίνου γένους, όπως ακριβώς κι όλα τα υπόλοιπα ζώα της φύσης. Με την κατάλληλη δοκιμασία όμως και την απαραίτητη εκπαίδευση, ακόμα κι αυτός ο αχαμνός έρωτας όταν αποκτήσει το κατάλληλο ιδεολογικό και πνευματικό περιεχόμενο, μπορεί κάλλιστα να μετατραπεί σε ευλογημένο! Για μνημένους ...

Επομένως ο εραστής αγαπά και το ερωμένο ερωτεύεται, ερεί (!;). Ο εραστής είναι το θείο πρότυπο και το ερωμένο, το ελλειμματικό του υποκείμενο. Αυτό σημαίνει όμως, πως κι ο κάθε συγκεκριμένος εραστής, μπορεί εξίσου να είναι ερωμένος με κείνο που θεωρεί καλύτερό του, αλλά και το κάθε συγκεκριμένο ερωμένο, ενδέχεται να είναι εραστής για τα χειρότερα υποκείμενά του. Επομένως η διάρκεια μιας υγιούς ερωτικής σχέσης, κρατάει μέχρις ότου ο κάθε εμπλεκόμενος, θεωρεί τον άλλο ως εραστή του και διακόπτεται αμέσως και οριστικά, όταν ξεκαθαριστούν με ακρίβεια οι μεταξύ τους ρόλοι και παγιωθεί ποιος είναι ο εραστής και ποιος το ερωμένο. Και τότε ο έρωτας παραμένει ενεργός για το ερωμένο, αλλά μεταβάλλεται σε αγάπη για τον εραστή κι αυτό δημιουργεί τις γνωστές σε όλους μας δραματικές συνέπειες!

Οπότε ο ταξιθέτης που ορίζει ποιος είναι ο εραστής και ποιο το ερωμένο σε μια σχέση, είναι η συναίσθηση του κάλλους, δηλαδή η Τέχνη! Γι' αυτό κι η Τέχνη είναι τόσο συνυφασμένη και με την αγάπη και με τον έρωτα, που τις περισσότερες φορές αν όχι σχεδόν όλες, τα όριά τους συγχέονται σε μια υπέρπυκνη σύνθεση, σμίγουνε, εξουδετερώνονται κι εξαφανίζονται παντελώς μεταξύ τους.

Η Τέχνη λοιπόν είναι ο καθοριστικός παράγοντας κι ο ρυθμιστής των ανθρωπίνων σχέσεων. Ο διαμορφωτής ολοκλήρου του κοινωνικού περιβάλλοντος. Ο άξονας της καλλιέργειας των ηθών και της αναπτύξεως ολόκληρης της ανθρωπότητας. Αλλά κι ο φορέας του πολιτισμικού υποβάθρου και της εκπαιδευτικής ταυτότητας των ατόμων, όπως ακριβώς και των κοινωνιών στις οποίες ανήκουν. Εξίσου σημαντική είναι όμως και η επιμελημένη άσκησή της, καθώς οδηγεί τον άνθρωπο σε εξαιρετικές πνευματικές αναζητήσεις, πλούσια δημιουργικότητα, ποιοτική και πολιτισμική αισθητική εξέλιξη, αλλά και σε βελτίωση ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Δεν πρέπει επίσης να διαφεύγει κι η ανυπολόγιστη συμβολή της στην οικονομική ανάπτυξη κι ευημερία, καθώς στα πλαίσια της ασκήσεώς της, αναπτύσσεται πληθώρα τεχνικών, αλλά και κάθε άλλου είδους δραστηριοτήτων, οι οποίες με την σειρά τους εξυπηρετούνται κι υποστηρίζονται από αναρίθμητα σχετικά και παράπλευρα επαγγέλματα. Κι αυτό πρακτικά σημαίνει θέσεις εργασίας, οικονομικές συναλλαγές, πλούτο, αλλά και πολυάριθμα άλλα ανεκτίμητα και αφανή οφέλη, όπως η πνευματική ισορροπία, η ικανοποίηση που προσφέρει κάθε δημιουργική απασχόληση, η προσωπική προβολή και η κοινωνική καταξίωση, μέχρι και την κοινωνική ευταξία και ευρυθμία. Σκεφτείτε μονάχα πως θα ήταν ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, έστω και μόνο χωρίς λόγο, χωρίς εικόνα, ή χωρίς μουσική!!! ...

Για τους καλλιτέχνες

Εκείνο που οφείλω να σημειώσω ως κορυφαία συμβουλή προς τους καλλιτέχνες, είναι ότι θα πρέπει να καρφώσουν οριστικά και αμετάκλητα στο μυαλό τους, πως ένας καλλιτέχνης δεν είναι ποτέ καλλιτεχνίτης κι ένας καλλιτεχνίτης, δεν είναι ποτέ καλλιτέχνης!

Αυτό βεβαίως αφορά τον βασικό πυρήνα της προσωπικής πνευματικής δομής και την βαθύτερη ροπή του ατόμου προς το όλον, η οποία διαμορφώνεται στα πολύ παιδικά χρόνια από τους γονείς, τους συγγενείς και το πρώτο σχολικό περιβάλλον. Εκείνος που θα μάθει να ικανοποιείται με την ικανοποίηση των άλλων και να συμπάσχει στα πάθη τους, θα γίνει ένας σπουδαίος καλλιτέχνης. Εκείνος που θα μάθει να γελάει με τα στραβοπατήματα των άλλων, να τα εκμεταλλεύεται και να τ' αξιοποιεί προς όφελός του, ή να ζητάει συνεχώς όλο και περισσότερα και μάλιστα χωρίς πολλές φορές να τα έχει πραγματικά ανάγκη, αλλά μόνο κα μόνο επειδή κάποιοι είναι ήδη διατιθέμενοι να του τα δώσουν, αυτός θα γίνει ένας πραγματικός καλλιτεχνίτης.

Κι επειδή κάθε κανόνας επιβεβαιώνεται κυρίως από τις εξαιρέσεις του, έτσι και τούτος έχει τις δικές του, χωρίς ωστόσο να παραβιάζεται η κυρίαρχη δομή του. Έτσι θα παρατηρήσει εύκολα κανείς, πως το έργο κάθε δημιουργού δεν παρουσιάζει σύμφωνα με τον κανόνα μία άκαμπτη και συνεχή εξελικτική πορεία, αλλά έχει τεράστιες διακυμάνσεις από την χειρότερη, μέχρι και την καλύτερη δυνατή απόδοσή του. Κι αυτό είναι απολύτως φυσιολογικό και αναπόφευκτο, αφού η Τέχνη του δοκιμάζεται καθημερινώς και ανελέητα πότε από τις χαρές και πότε από τα προβλήματα της ζωής, τα οποία σφραγίζουν αναλόγως και την απόδοσή του. Αλλιώς δημιουργεί κάποιος όταν διακατέχεται από χαρά κι ευχάριστα συναισθήματα κι εντελώς διαφορετικά όταν βασανίζεται από δυσάρεστα.

Έτσι υπάρχουν στιγμές που τα έργα είναι θαυμάσια κι ο δημιουργός τους μπορεί κάλλιστα να καταταχθεί στους καλλιτέχνες κι άλλες που τα έργα είναι αποτυχημένα, οπότε θα πρέπει να καταταχθεί στους καλλιτεχνίτες. Συνεπώς κατά την **ορθή αξιολόγηση ενός δημιουργού, θα πρέπει πάντοτε να διευκρινίζεται εάν εκείνη την στιγμή που γίνεται, αφορά μονάχα την απόδοσή του στο συγκεκριμένο έργο, ή εάν αφορά κάποια μερική, αποσπασματική, ή την συνολική του παραγωγή.**

Προσωπικά πχ όταν είμαι καλά, η δημιουργικότητά μου πέφτει κατακόρυφα, τα έργα μου είναι πάμφτωχα, αποστεωμένα και τις περισσότερες φορές, ακόμα κι αυτή η διάθεση για δημιουργικότητα, εξαφανίζεται παντελώς! Αντιθέτως όταν βρίσκομαι σε δυσάρεστες, προβληματικές και ειδικά σε απειλητικές καταστάσεις, η δημιουργικότητά μου εκτοξεύεται! Το μυαλό μου και τα χέρια μου δουλεύουν τόσο αυτόματα, σαν να μην τα ορίζω καν εγώ, αλλά κάτι άλλο υπερφυσικό πάνω από μένα. Και τότε η επικοινωνία μου με τον ιδιωτικό μου θεό γίνεται σε ανοιχτή ακρόαση και δεν μου ξεφεύγει ούτε καν το χασμουρητό του. Ενώ όταν είμαι καλά, απενεργοποιεί το τηλέφωνό του, το βγάζει τελείως από την πρίζα και μ' εγκαταλείπει στην μακαριότητα και στην κενότητα της μοναχικής μου ευτυχίας! Στα δύσκολα η έμπνευσή μου είναι ακατάσχετη κι όπως έλεγα χαρακτηριστικά όταν ζωγράφιζα, εάν υπήρχαν μηχανές που θα είχαν την δυνατότητα να εκτυπώνουν αυτόματα τα όσα έργα εμπνεόμουν, τότε θα είχα κάψει τουλάχιστον καμιά σαρανταριά!

Και η ζωή μου χαρίστηκε απλόχερα! Δεν μου στέρησε καθόλου μα καθόλου τα δυσάρεστα, μου τα πρόσφερε καθημερινά άφθονα και άπληστα. Κι όταν σπανίως ξεχνιόταν και της ξέφευγε και κάτι ευχάριστο ανάμεσα, μ' έβλεπε πως έπεφτα σε δημιουργικό μαρασμό κι επειδή με λυπότανε, με ξανάριχνε και πάλι γρήγορα στα βάσανα. Μπόλικο μπολικο για να πορεύομαι εν ειρήνη. Πάρε να `χεις που λέμε! ...

Φυσικά σε τέτοιες δυσάρεστες καταστάσεις μπορεί η δημιουργικότητά μου να φτάνει στο αποκορύφωμά της κι ειδικά όταν είμαι και θυμωμένος να ξεφεύγει και πέραν κάθε ορίου, αλλ' αυτήν η ευεργετική επίδραση, έχει και δραματικές συνέπειες στην τεχνική απόδοση των έργων μου, καθώς αυτά γίνονται καθарές και κραυγαλέες εξομολογήσεις. Ως εκ τούτου, φορτώνονται και με τα ανάλογα δυνατά και βαριά συναισθήματα. Οι συνθέσεις γίνονται περίπλοκες, δυσάρεστες και συνάμα δυσνόητες. Τα χρώματα πικρά, σκληρά και θανατηφόρα. Κι εκεί ακριβώς ο θεατής δυσανασχετεί. Έχει τόσα πολλά δικά του προβλήματα, που δεν βρίσκει κανέναν λόγο να φορτωθεί και τα δικά μου! Κι έτσι αποστρέφει γρήγορα το πρόσωπό του και κάθε επικοινωνία με το μήνυμα του έργου μου, διακόπτεται ακαριαία. Τότε όμως χάνεται και ο παιδευτικός του χαρακτήρας κι η εικόνα δεν εισχωρεί στα βάθη του μυαλού του θεατή, απ' όπου θα τον επηρεάζει για την υπόλοιπη ζωή του. Κι ενώ είμαι πραγματικός καλλιτέχνης, η τεχνική μου αποτυχία σε συνδυασμό με την αρνητική φόρτιση όπως περιέγραψα στον ορισμό του καλλιτεχνίτη, με κατατάσσει αυτόματα κι εμένα στους καλλιτεχνίτες.

Και για του λόγου το αληθές, προσέξτε το χαρακτηριστικό παράδειγμα του διπλανού πίνακά μου, αν και η φωτογραφία του είναι πάρα πολλή κακή. Τον ζωγράφισα σε μια ιδιαίτερα σκληρή συναισθηματική στιγμή, προδομένος από τον πιο περιπετειώδη έρωτα της ζωής μου. Όταν ήμουνα ο ερωμένος της κι εκείνη ήταν ο εραστής μου, κάτι που τότε φυσικά, δεν είχα την σχετική εμπειρία για να το εκτιμήσω αναλόγως όπως ο κάνω σήμερα. Απ' αυτήν την σχέση όμως, απέχτησα το ερωτικό μου μεταπτυχιακό δίπλωμα κι από τις υπόλοιπες που ακολούθησαν, την αναβάθμισή μου στο επίπεδο των εραστών. Και παρόλο που ως εραστής πια απαλλάχτηκα από την βαριά τυραννία του ερωμένου, νοσταλγώ εκείνη την κυριολεκτικά εκρηκτική και δημιουργικότερη περίοδο της ζωής μου! Και δεν θα μπω επιτήδες στην ανάλυση του αφηγήματος αυτού του πίνακα, αλλά θα σας προτρέψω να χρονομετρήσετε απλώς πόση ώρα μπορείτε να τον παρατηρήσετε και τότε μπορεί να καταλάβετε όλα όσα σας προανέφερα παραπάνω.

Κι εδώ ένας από τους καλύτερους πίνακές μου, που του απονεμήθηκε έπαινος από τον Φιλολογικό Σύλλογο Παρνασσός στην Αθήνα. Αυτόν άρχιζα να τον ζωγραφίζω σε δύσκολη μεν όπως πάντα συναισθηματική κατάσταση, αλλά πολύ πιο ήπια από την προηγούμενη, συν την πίεση του χρόνου να εκτεθεί σε επικείμενη έκθεση στην Μακρυνίτσα. Κι όσο περνούσαν οι μέρες, η σχέση ομαλοποιούνταν κατά κάποιον τρόπο. Ενώ λοιπόν στα δύσκολα είχα ξεκινήσει ευφάνταστα το σχέδιο, επέλεξα από φόβο μην τυχόν και στρώσει η σχέση, οπότε θα μου κατέβαζε κι ο θεός μου το τηλέφωνό του και θα έχανα την ευλογία του μαρτυρίου μου, να ξεκινήσω ανάποδα την ζωγραφική του και να προλάβω να κάνω όσο ήμουνα χάλια τα άλογα και ν' αφήσω το φόντο και την κλεψύδρα που φάνταζαν εύκολα για το τέλος. Κι όπως ακριβώς το φοβόμουνα, σε λίγες μέρες ήμουνα καλύτερα και η αρχική δυναμική υποχώρησε δραματικά. Έτσι τα μόνα στοιχεία που έχουν γνήσια την αρχική έμπνευση, είναι οι χαιίτες των αλόγων που ζωγραφίστηκαν πρώτες. Όλα τ' άλλα, έχουν τα τεχνικά προβλημάτκια τους. Μαύρο άλογο εγώ με λευκή την χαιίτη της καθαρής μου συνειδήσεως, λευκό άλογο εκείνη, με μαύρη χαιίτη της δικής της μπερδεμένης συνειδήσεως. Και στις κάτω γωνίες αριστερά και δεξιά, οι ανοιχτομάτηδες θα δείτε τα πρόσωπα αυτών των συνειδήσεων που μας παρακολουθούν με αγωνία.

Και δυο μέρες πριν την έκθεση, είχε μείνει η κλεψύδρα κι όσο κι αν παιδεύουνα, δεν μπορούσα ν' αποδώσω την διαφάνεια του γυαλιού της. Κι ήρθε εκείνο το απόγευμα και της είπα πως τελικά δεν θα πάρω μέρος στην έκθεση, διότι είχα χάσει την έμπνευση και δεν μπορούσα να φτιάξω την διαφάνεια. Μπορώ να δοκιμάσω κι εγώ λιγάκι με ρώτησε και πήρε το πινέλο κι άρχισε να παιδεύεται στην άμμο ανάμεσα στα πόδια του λευκού αλόγου. Πέρασε ώρα και αποτέλεσμα μηδέν. Και φεύγοντας κι αυτήν απογοητευμένη που δεν τα 'χε καταφέρει, με καταλαμβάνει ο ευλογημένος πανικός και βυθίζομαι στην υπέροχη απελπισία μου. Πιάνω λοιπόν το πινέλο για να σβήσω τις τσαπατσουλιές της και ω του θαύματος, ο θεός μου σηκώνει ξαφνικά το τηλέφωνο κι η διαφάνεια είναι έτοιμη μπροστά στα μάτια μου. Δούλεψα όλο το βράδυ και την επόμενη ημέρα τον τελείωσα και πήρα μέρος και στην έκθεση!

Βεβαίως σε άλλους οι δυσκολίες επιδρούν αρνητικά στην δημιουργικότητά τους και οι ευκολίες θετικά, σε μένα όμως λειτουργούν ανάποδα. Δυστυχώς ή ευτυχώς δεν ξέρω και σηκώνει πολλή συζήτηση αυτό, αλλά έτσι λειτουργούν.

Επίσης θα πρέπει να έχει μόνιμα στον νου του ο καλλιτέχνης, πως η Τέχνη όλων των ανθρωπών είναι πάντοτε αγαθή και ιερή, διότι πάντοτε η κατεύθυνσή της είναι προς το δεινόν! Το αν το δεινόν για κάποιον είναι το χειρότερο δυνατόν για την υπόλοιπη κοινωνία, ε και γι' αυτό φυσικά δεν ευθύνεται η αίσθηση της Τέχνης, όπως ακριβώς δεν ευθύνεται και η ακοή για τους ήχους που αντιλαμβάνεται. Αλλά ευθύνεται η εκπαίδευση της οποίας έχει τύχει ο καθένας κατά την διαμόρφωση της Τέχνης του, μαθαίνοντας από το περιβάλλον της επιρροής του το τι είναι καλό και τι κακό. Είναι προφανές φαντάζομαι, πως προσωπικά τουλάχιστον παρότι κατανοώ την Τέχνη του κακού, δεν με συγκινεί καθόλου κι ως εκ τούτου, έστω ετούτη την στιγμή τουλάχιστον, δεν θ' ασχοληθώ περισσότερο μαζί της. Ίσως κάποια άλλη φορά ...

Κρίσιμο σημείο επίσης σε κάθε έργο, είναι πάντοτε το παιδευτικό του μήνυμα. Όπως προανέφερα, από την στιγμή της εκθέσεως ενός έργου, ξεκινάει αυτόματα και η επικοινωνία του με τον θεατή, η εκπαίδευση του θεατή. Και ξέρετε ποιος είναι ο πρώτος του μαθητής; Ο ίδιος ο δημιουργός του! Διότι ο δημιουργός από την στιγμή της εμπνεύσεώς του, είναι ταυτόχρονα και ο πρώτος θεατής του, ο πρώτος κριτικός του! Ο πρώτος που θ' ασχοληθεί τόσο πολύ μαζί του και θα το μελετήσει προσεχτικά μέχρι να το ολοκληρώσει. Αυτός που θα διαλεχθεί μαζί του και θα το διορθώσει ξανά και ξανά, μέχρι ν' αποφασίσει να το υπογράψει.

Προσοχή όμως, διότι όταν το μήνυμα είναι σκόπιμα επιτηδευμένο, καλλιτεχνητό κι όχι καλλιτεχνικό και πηγαίο, το πιθανότερο είναι πως θα περάσει εντελώς απαρατήρητο. Τα έργα κερδίζουν την εκτίμηση των θεατών, όταν είναι αυθεντικά. Όταν εκφράζουν την συγκεκριμένη στιγμή της εμπνεύσεως και ξέρετε γιατί; Γιατί απλούστατα εκείνη την στιγμή, ο δημιουργός βρίσκεται σε άμεση σχέση με πολύ ασφαλή δεδομένα του περιβάλλοντος της επιρροής του. Έχει ο ίδιος προσωπική αντίληψη του γίνεσθαι κι έτσι δεν χρειάζεται να αυτοσχεδιάσει με σαφέστατο τον κίνδυνο της αποτυχίας. Όταν όμως κάποιος, επιχειρήσει να δημιουργήσει δεδομένα για τα οποία δεν έχει προσωπική αντίληψη, ή δεν υφίστανται σε πραγματικό χρόνο, ή τα ... δανειστεί με αντιγραφή όπως συνηθίζεται σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα από τους θρησκοτεχνίτες (τα κλέψει δηλαδή) από πολλές και διάφορες πηγές και καταστάσεις για να κάνει την σύνθεσή του, τότε η έλλειψη του συγχρονισμού τους προκαλεί σύγχυση στον θεατή και δεν συγκινείται καθόλου από το έργο, όσο επιτηδευμένο κι αν είναι αυτό. Είναι σαν να κλέβει κάποιος από ένα κατάστημα των Αθηνών μόνο τα δεξιά παπούτσια κι από ένα κατάστημα της Λάρισας ισάριθμα αριστερά και κατόπιν να προσπαθεί, να τα ταιριάξει σε ζευγάρια! Ε πόσες πιθανότητες μπορεί να έχει, στο να πετύχει έστω και μερικά να ταιριάζουν στο νούμερό τους, ή να είναι της ίδιας εταιρείας, της ίδιας παραγωγής κλπ, κλπ, κλπ!

Για παράδειγμα, εάν κάποιος επιχειρούσε να αντιγράψει τον χορό της Σαλώμης του διπλανού πίνακα, στην σημαδεμένη με κόκκινο περιοχή, θα παρατηρούσε πως υπάρχει μια λεπτή γραμμή που χωρίζει τον πίνακα στα δύο, αλλά μάλλον θα ήταν απίθανο να καταλάβει πως αυτή δεν είναι τυχαία αλλά είναι το προφίλ ενός προσώπου που κοιτάζει προς τον Ιωάννη κι ο νεαρός που παρακολουθεί τον χορό, κάθεται στο εσωτερικό του και πάνω στην γωνία που σχηματίζεται από τα χείλη και την μύτη του προφίλ. Κι όμως, ο εγκέφαλος έχει την δυνατότητα ν' αντιλαμβάνεται την ισορροπία των σχημάτων, ακόμη κι όταν δεν είναι σε θέση ν' αντιληφθεί την ακρίβειά τους. Είναι μια παρόμοια λειτουργία με κείνη που εκτυλίσσεται στην γνωστή περίπτωση της σωστής ανάγνωσης εντελώς ανορθόγραφων και αναγραμματισμένων λέξεων. Κατά συνέπεια ο αντιγραφέας θα έκανε μια παρόμοια γραμμή, αλλά μη γνωρίζοντας πως είναι προφίλ, δεν θα την έκανε ισορροπημένη και το μάτι κάθε θεατή, θα ... σκόνταβε πάνω της και θα ρωτούσε τι είναι. Αντιθέτως επειδή εγώ ήξερα τι έκανα και της έχω δώσει την ανάλογη ισορροπία, δεν ενόχλησε ποτέ και κανέναν η παρουσία της (σχεδόν δεν την βλέπανε καν) κι ας μην καταλάβαινε κανένας τι ήταν μέχρι να του την δείξω. Κι ειδικά αυτός ο πίνακας, έχει πάρα πολλά τέτοια στοιχεία, που το καθένα έχει πολλή συγκεκριμένη θέση και σημασία. Είναι μια ολόκληρη ιστορία ...

Αλλά κι από την άλλη, ο εγκέφαλος έχει την δυνατότητα μέσα σε κάποιο ατελές φαινομενικά σχήμα, να εντοπίζει απίθανα σημεία όπου επικρατεί τόσο ισορροπία, ώστε να είναι αρκετή για να υποστηρίξει την υπόλοιπη ανισορροπία. Σε τούτο το υπέροχο σκίτσο της Μαίρης για παράδειγμα, οι περισσότεροι όπως και η ίδια η Μαίρη το έκανε, θα παρατηρήσετε μάλλον εύκολα τις δυσαναλογίες του σώματος. Το δικό μου μάτι όμως εξ' αρχής ούτε που τις πρόσεξε, διότι εστίασε κατευθείαν σ' αυτήν την καταπληκτική χαλαρότητα του βραχιολιού στο αριστερό χέρι της γυναίκας. Μία τέλεια λεπτομέρεια, που σε μένα τουλάχιστον, μαρτυρά μία εξαιρετική καλλιτεχνική αισθητική. Τις σωματικές αναλογίες θα τις διδαχθεί στην σχολή της και κάποια στιγμή, θα μάθει να τις σχεδιάζει σωστά. Την ιδιαίτερη όμως αισθητική της, δεν θα μπορέσει ποτέ και κανένας να της την διδάξει! Είναι το τάλαντό της, η προίκα της. Το πώς θα την διαχειριστεί όμως μέχρι

τέλους, είναι μια εντελώς διαφορετική ιστορία κι εξαρτάται κι από άλλους άπειρους αστάθμητους παράγοντες, οι οποίοι φυσικά δεν έχουν να κάνουν με το ταλέντο της.

Το μόνο και σοβαρότατο πρόβλημα με την αυθεντικότητα, είναι πως εάν ο καλλιτέχνης αρχίσει να την εξετάζει συστηματικά (όπως κι ο κάθε θεατής) για να βελτιώσει την τεχνική του, τότε αυτήν δυστυχώς ατονεί επικίνδυνα, μέχρι ακόμη και του σημείου της εξαφανίσεώς της και τότε το μόνο που απομένει, είναι η στείρα τεχνική. Κι η αυθεντικότητα, είναι πάρα πολύ δύσκολο να επανέλθει ξανά. Η διαστροφή της καλλιτεχνητής ακεραιότητας, είναι μια πολλή ευαίσθητη κι επικίνδυνη παγίδα για την πολυτιμότητα και την μοναδικότητα της αυθεντικότητας! Προσωπικά τουλάχιστον, προτιμώ πάντοτε την αυθεντική αστοχία, παρά οποιαδήποτε καλλιτεχνητή επιδεξιότητα, διότι στην πρώτη ασφυκτιά η προσωπικότητα του καλλιτέχνη, ενώ στην δεύτερη, χλευάζει η κενότητα του καλλιτεχνίτη! ...

Σημαντικό επίσης στοιχείο στο έργο ενός καλλιτέχνη, είναι η επικοινωνιακή δυναμική του. Το φερόμενο μήνυμα προς τον θεατή, το ηθικό του δίδαγμα. Ένα έργο που στερείται ιδεολογικού υποβάθρου, δεν είναι προϊόν Τέχνης αλλά διακοσμητικό επιχείρημα και αυτό είναι δουλειά των καλλιτεχνιτών κι όχι των καλλιτεχνών.

Τέλος τονίζω για μία ακόμη φορά, πως δεν νοείται κάποιος ως καλλιτέχνης, εάν δεν αντιλαμβάνεται την αγαθότητα της Τέχνης, αλλά και πως η Τέχνη είναι παιδεία. Άρα πως συντίθεται από γνωσιακά στοιχεία τα οποία κληρονομεί από τον μόχθο προηγηθέντων δημιουργών. Και για την γνώση που δημιουργούν άλλοι, δεν είναι δυνατόν και ηθικό να αξιωνεται οποιοδήποτε ιδιοκτησιακό (πνευματικό) δικαίωμα από κείνους που απλώς την βρίσκουν έτοιμη και την διδάσκονται. Τέτοιου είδους δικαιώματα, μπορούν να αναγνωριστούν μονάχα σε κείνους που προσθέτουν κάτι επιπλέον στην υφισταμένη γνώση, στους ιδεοπλάστες κι όχι στους μαθητές. Και φυσικά αυτό το κάτι, ιδανικό θα ήταν να αξιολογείται πάντοτε σε σχέση με την προϋπάρχουσα γνώση και την προσθετική του αξία πάνω σ' αυτήν κι όχι βεβαίως να καθορίζεται η αξία του από την αυθαίρετη βούληση του ιδεοπλάστη. Δυστυχώς όμως ούτε υπάρχει, αλλά ούτε και φαίνεται ακόμη δυνατή η δημιουργία ενός τέτοιου αξιόπιστου μηχανισμού αξιολόγησης κι ως εκ τούτου, αυτό επαφίεται αποκλειστικώς και μόνο στο φιλότιμο των ιδεοπλαστών και στην ανάλογη λειτουργία της αγοράς.

Συνεπώς ο απόλυτος καλλιτέχνης, είναι εκείνος που παράγει δίχως το παραμικρό αντάλλαγμα. Που μοχθεί για το κοινωνικό καλό κι όχι μονάχα για το προσωπικό του όφελος. Ο ιεραπόστολος της Τέχνης. Κι ένας συνεπής ιεραπόστολος, όχι μόνο δεν θεωρεί δικαίωμά του την απόκρυψη των γνώσεών του από την κοινωνία, αλλ' αντιθέτως, θεωρεί ως ιερό καθήκον και ύψιστη κοινωνική υποχρέωση, το κήρυγμα και την διάδοσή τους παντού και προς όλους ανεξαιρέτως.

Συμπερασματικά λοιπόν, η γνώση είναι ταυτόσημη με την αγαθότητα της Τέχνης κι ως εκ τούτου, όχι μόνο δεν είναι ιδιοκτησιακό στοιχείο, αλλά είναι και το πρώτιστο κοινωνικό και δημόσιο αγαθό. Επομένως οποιαδήποτε εμπορευματοποίηση της γνώσης, παραβιάζει άμεσα την συνθήκη της αγαθότητάς της και αντίκειται με βαρβαρότητα στο διακύβευμα της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών.

Νομίζω πως έχει έρθει το πλήρωμα του χρόνου, για την διεκδίκηση μιας νέας ανθρωπίνης και καλλιτεχνικής κοινωνίας, σαφώς πιο προηγμένης από την σημερινή, στην οποία φυσικά η μισθοδοσία των εργαζομένων δεν θα είναι συνδεδεμένη με την γνώση, αλλά είτε βασικά, είτε αποκλειστικά με τον εργασιακό χρόνο και μόνο.

Για τους καλλιτεχνίτες

Είναι προφανές και σαφέστατα γνωστό σε όλους, πως η Τέχνη είναι ο πρώτος εχθρός του συστήματος και κάθε καθεστηκυίας τάξης, καθώς εκείνοι που την ασκούν, χαρακτηρίζονται από περίσσιο θάρρος και δεν διστάζουν ν' ασκήσουν κριτική σε κάθε ηγεσία, αφού και οι ίδιοι εκτίθενται αυτοβούλως συνεχώς στην κριτική των θεατών των έργων τους κι είναι αρκετά εξοικειωμένοι μαζί της. Γι' αυτόν τον λόγο οι ηγεσίες, υποθάλλουν κάθε σοβαρή καλλιτεχνική πρωτοβουλία που μπορεί να αναπτύξει εκείνη την απαραίτητη δυναμική στις κοινωνίες, που με την σειρά της ενδέχεται να απειλήσει ολόκληρο το οικοδόμημα του συστήματός τους.

Και για να αποδυναμώσουν αυτό το ενδεχόμενο, φροντίζουν συστημικά και οργανωμένα από την μία να αποτρέπουν τις κοινωνίες από την άσκηση της Τέχνης τους, αλλά και να εκβιάζουν την κατάσταση αυτή, με την απειλή και την επιβολή της πενίας προς τους επαναστατικούς δημιουργούς κι από την άλλη, να καλλιεργούν και να προβάλλουν κάθε είδους ευτελούς και καταναλωτικής δημιουργίας, η οποία όχι μόνο δεν απειλεί το σύστημα, αλλά το κολακεύει και το διαφημίζει από πάνω!

Σ' αυτά τα πλαίσια επομένων, είναι προφανές πως δεν υπάρχει πρόσφορο έδαφος για τους καλλιτέχνες και την ιεραποστολική τους δράση, διότι ακόμα κι αυτοί παρότι ευλογημένοι, είναι άνθρωποι, με απαιτητικές βασικές βιολογικές ανάγκες, με οικογένειες, παιδιά, φίλους, υποχρεώσεις, λογαριασμούς κλπ, κλπ, κλπ. Άρα ο πραγματικός καλλιτέχνης εάν δεν αντέχει την σκληρή αναμέτρηση με το σύστημα και τις ανάλογες στερήσεις που συνεπάγεται αυτήν, ή δεν έχει πλήρη συναίσθηση των υποχρεώσεών του απέναντι στην Τέχνη, τότε δεν δικαιούται και δεν μπορεί να φιλοδοξεί στον βιοπορισμό του από την άσκησή της. Το ασφαλέστερο λοιπόν γι' αυτόν είναι, να εξασφαλίσει τον βιοπορισμό του από ένα κατάλληλο επάγγελμα της αρεσκείας του, από τα έσοδα του οποίου θα μπορέσει κατόπιν να διακονήσει παράλληλα και την Τέχνη του. Δυστυχώς ή ευτυχώς, η άσκηση της Τέχνης δεν υπόσχεται άνετη και εύκολη ζωή, αλλά μόχθο και διαρκή αναζήτηση και μόνο εάν αυτά βρουν απήχηση στην κοινωνία, μπορεί κανείς να υπολογίζει και σε κάποια υλική αμοιβή. Αλλ' αυτό για έναν καλλιτέχνη, θα πρέπει ν' αντιμετωπίζεται μονάχα ως ευλογημένο ενδεχόμενο και σε καμία απολύτως περίπτωση ούτε καν ως πιθανότητα, πόσο μάλλον να είναι κι ο αρχικός αυτοσκοπός του!

Αυτά είναι για τους καλλιτεχνίτες. Μονάχα αυτοί μπορούν να κινηθούν με ικανότητα σε τέτοιο περιβάλλον, διότι είναι οι μόνοι σε αντίθεση με τους καλλιτέχνες, που έχουν το θράσος να αναγάγουν και να προβάλλουν την επιβίωσή τους, σε ζητούμενο της Τέχνης. Μονάχα αυτοί είναι προικισμένοι με την ικανότητα, να βάζουν στην άκρη τις προσωπικές τους φιλοδοξίες και ιδεολογικές απόψεις (όταν τις διαθέτουν), για να υπηρετήσουν δουλικά τις συναισθηματικές απαιτήσεις των θεατών και των καταναλωτών, ή την στρατευμένη κρατική και γενικότερη ιδεολογική προπαγάνδα. Μονάχα αυτοί μπορούν να συμπράξουν ενεργά στην διατήρηση της τεχνητής ευδαιμονίας της κοινωνίας και την διαιώνιση της επίπλαστης κοινωνικής ειρήνης, που παρέχουν τα υφιστάμενα πρότυπα του συστήματος, τα οποία καλούνται να υπηρετήσουν πιστά και δεν διστάζουν να το κάνουν, με το ανάλογο αντίτιμο φυσικά!

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί με ιδιαίτερη έμφαση, πως η συμβολή των καλλιτεχνικών και της υποκοουλτούρας στην ανάπτυξη του πολιτισμού, είναι τεράστια, ανυπολόγιστη κι εξαιρετικά καθοριστική. Επιγραμματικά μονάχα θα σημειώσω, πως ικανοποιεί πάν' απ' όλα το ισότιμο δικαίωμα των μαζών στην κατανάλωση των πολιτισμικών προϊόντων, έστω κι αν αυτά είναι ευτελούς πνευματικής αξίας και αμέσως αναλώσιμα. Οι μάζες της αγοράς δεν ενδιαφέρονται για ποιότητα αλλά για ποσότητα. Για τις φτωχές και πεινασμένες μάζες, τα πάντα θωρούνται μέσα από το πρίσμα της πείνας κι απ' αυτήν την οπτική γωνία, δεν ξεφεύγει ούτε ο πολιτισμός! Δεν ενδιαφέρονται για ψυχαγωγία διότι αυτό τις φέρνει απευθείας αντιμέτωπες με την προσωπική τους ευθύνη για την φτώχεια που υφίστανται και το να τις κρίνει κανείς και μάλιστα αυστηρά, παρότι σωστό κι ειλικρινές, εντούτοις τους είναι εξαιρετικά δυσάρεστο! Κι έτσι ταΐζοντάς τες με μπόλικη πνευματική σκυλοτροφή, τις κρατάς μακριά από τον υγιή πολιτισμό και τους περιορίζεις την δυνατότητα να τον επηρεάσουν αρνητικά.

Επιπλέον επειδή αυτό γίνεται παγκοσμίως και σε συνδυασμό με την παγκοσμιοποίηση των χρηματιστηριακών αγορών, αυτές οι πνευματικές σκυλοτροφές διακινούνται ανεξέλεγκτα σ' ολόκληρη την ανθρωπότητα, δημιουργώντας έτσι ένα τεράστιο μαζικό υποπολιτισμικό περιβάλλον, φέρνοντας όμως σε άμεση επαφή και δικτύωση όλες αυτές τις κατά τόπους υποκοουλτούρες, παράμετρος που έχει σαν ευεργετική συνέπεια, την

δραματική διευκόλυνση του διαπολιτισμικού διαλόγου και τον σχετικό περιορισμό του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Σημειώστε εδώ και μην το ξεχάσετε ποτέ αυτό, πως οι μάζες είναι η **μοναδική** και το τονίζω αυτό, **εντελώς η μοναδική και κυρίαρχη πραγματική εξουσία!** Είναι η απόλυτη δικτατορία της πλειοψηφίας των ηλιθίων! Αυτές που έχουμε συνηθίσει να λέμε από τον πονηρό **βαρόνο** Μοντεσκιέ μέχρι τώρα αφελώς ως εξουσίες (νομοθετική, εκτελεστική και δικαστική), δεν είναι ούτε κατ' ίχνος εξουσίες. Ηγεσίες είναι, απλές διοικητικές ηγεσίες! Απλοί δημόσιοι υπάλληλοι! Ο παμπόνηρος όμως βαρόνος που είχε καταλάβει πως η μοναδική και πραγματική εξουσία είναι οι μάζες, για να τις αποδυναμώσει αποτελεσματικά και να τις κάνει ακίνδυνες για την κοινωνική του τάξη, επιχείρησε και πολύ έξυπνα κατάφερε να υφαρπάξει αυτήν την μοναδικότητά τους και να την μεταφέρει στο σύστημα του οποίου ήταν γόνος κι απολύτως φυσιολογικά, υπηρετούσε ιδεολογικά, πιστά και με απόλυτη συνέπεια. Προσέξτε όμως, ο μάζες ούτε το ξέρουν αυτό, αλλά και κυρίως, δεν έχουν την παραμικρή διάθεση να το μάθουν, διότι τότε θα πρέπει ν' αναλάβουν όχι μόνο τις ευθύνες τους για την κατάντια τους, αλλά και τις νομοθετικές, τις εκτελεστικές και τις δικαστικές ηγεσίες. Κι αν υπάρχει κάτι που απεχθάνονται μετά βδελυγμίας οι μάζες, αυτό είναι η χρέωση ευθυνών! Μην τους χρεώσετε ποτέ και κυρίως, μην τους ζητήσετε ποτέ μα ποτέ, ν' αναλάβουν οποιοσδήποτε ευθύνες. Σας κατασπάραξαν αμέσως, επί τόπου και χωρίς όϊκτο!!! ...

Εάν λοιπόν σας ενδιαφέρει η επικοινωνία και η κάθε είδους συναλλαγή με τις μάζες, μην τολμήσετε ποτέ να τους υποδείξετε και να τους μιλήσετε για τις ευθύνες τους. Θα σας πετάξουν αμέσως στο βαθύτερο βάραθρο του περιθωρίου τους. Εάν επιθυμείτε να είσαστε για οποιουσδήποτε λόγους ενταγμένοι στην δικτατορία της πλειοψηφίας τους, θα πρέπει να μάθετε να διαχειρίζεστε το βασικότερο μειονέκτημά τους, την Αχιλλείο πτέρνα τους κι αυτήν δεν είναι άλλη, από το συναίσθημα! Εάν θέλετε να κυριαρχήσετε πάνω στις μάζες, πρέπει να μάθετε να τις κολακεύετε. Να μάθετε πρώτ' απ' όλα να τους μιλάτε για την αγάπη και τον έρωτα τον αχαμνό. Πείτε τους ότι κατεβάσει ο νους σας γι' αυτά και θα σας προσκυνήσουν γιατί δεν έχουν ιδέα τι είναι! Και φυσικά δεν έχουν και την παραμικρή διάθεση να μάθουν. Τους αρκεί μονάχα ν' ακούνε αυτές τις τόσο χαριτωμένες κι εύηχες λεξούλες κι από κει και πέρα, τίποτ' άλλο. Προσέξτε το αυτό! Η επιχείρηση και μόνο να τους εξηγήσετε τι είναι αυτά, για τις μάζες είναι μιαν ακαταλαβίστικη, δυσνόητη, κουραστική και βαρετή ψυχαγωγία και στις μάζες, δεν αρέσει καθόλου η πνευματική άσκηση, δηλαδή η Τέχνη κι ο πολιτισμός. Αυτά απαιτούν ποιοτική συμπεριφορά από την μεριά τους κι αυτή με την σειρά της, σημαίνει προσωπική και συλλογική ευθύνη κι η ευθύνη, είναι ότι πιο αποτροπιαστικό για τις μάζες!

Εάν θέλετε να γίνεστε αρεστοί στις μάζες, να τους μιλάτε για πόνους, για μαρτύρια, για βασανιστήρια, για πολιτικούς και εθνικούς προδότες. Για βάρβαρους εργοδότες, στυγνούς καπιταλιστές και πουλημένους εργατοπατέρες. Για εβραίους που πίνουν το αίμα των λαών, για εχθρούς, για τραπεζίτες και χρεοκοπημένους. Για κατάκοπους βιοπαλαιστές και ιδρωμένους εργάτες, για παιδιά του λαού και λεβεντόπαιδα. Για κατατρεγμένες και κακοποιημένες γυναίκες, για μάνες χήρες κι ορφανά. Για άνεργους σε σκοτεινές και τσιγαροπνιγμένες ταβέρνες, που πνίγουν την δυστυχία τους στο κρασί και στο ζεϊμπέκικο, περιεργός και ανυπόστατος συνδυασμός αφού οι άνεργοι δεν έχουν φράγκο, αλλά όλως παραδόξως αυτός ο συνδυασμός μάλλον λόγω του κινηματογραφικού του σκηνικού, πουλάει και μάλιστα πολύ! Για λαϊκούς ήρωες, για το κλασικό τρίπτυχο πατρίς θρησκεία οικογένεια, για σημαίες και σύμβολα, για ηθική και αρχές. Για αδικημένους, για μαστούρες, για τσαμπουκάδες, για πόρνες, για μοιχούς, αλήτες και κοπρίτες. Για λήσταρχους και κοινούς ποινικούς εγκληματίες, που προικίζουν όμως τις παρθένες αφού πρώτα τις βιάσουν ανελέητα. Με λίγα λόγια μιλήστε τους γι' αυτά που ξέρουν από πρώτο χέρι, που τα βιώνουν καθημερινά στο πετσί τους. Και στην γλώσσα τους για να σας καταλάβουν και να σας αποδεχτούν. Η ευγένεια, η αρχοντιά, η σοφία, η γνώση, οι επιστήμες, η παιδεία, ο πολιτισμός, δεν είναι βιωματικές εμπειρίες για τις μάζες. Δεν έχουν ιδέα τι είναι αυτά, δεν τα καταλαβαίνουν και δεν μπορούν να τα διαχειριστούν. Και γι' αυτό, μουλαρώνουν αν επιχειρήσεις να τους τα μάθει. Τσινάνε κι ούτε θέλουν ν' ακούσουν γι' αυτά τα ξένα! Για κολακεία διψάνε οι μάζες και για εύπεπτη αναλώσιμη διασκέδαση. Για μια ζωή σουξέ δηλαδή, όσο πιο χλιδάτη, πρόστυχη και χυδαία γίνεται! Γι' αυτά που ποτέ τους φυσικά και δεν θα δοκιμάσουν, αλλά και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, θέλουν τουλάχιστον να τα ονειρεύονται!

Κι αυτές τις εικονικές ονειρικές φαντασιώσεις, μονάχα οι καλλιτεχνίτες μπορούν να τις εξυπηρετήσουν, γι' αυτό κι είναι τόσο χρήσιμοι και πολύτιμοι. Άνθρωποι που δεν ενδιαφέρονται για την αφύπνιση και την εξέλιξη της ανθρωπότητας. Τεχνίτες υποτακτικοί και στρατευμένοι στο σύστημα. Που δεν νοιάζονται ούτε καν για την προσωπική τους

υπόληψη ώστε να αισθάνονται υποχρεωμένοι έναντι της Τέχνης και να την ασκούν με συνέπεια.

Για να γίνεις λοιπόν ένας πετυχημένος καλλιτεχνίτης, θα πρέπει να δημιουργήσεις μία καλλιτεχνητή βιοτεχνία, όσο το δυνατόν πιο ευφάνταστων και άπιαστων ονείρων!

ΠΡΟΣΟΧΗ όμως, επειδή πολλές φορές ακόμη και τα πιο απίθανα όνειρα μπορούν να πραγματοποιηθούν, για να γίνει επικερδής η βιοτεχνία, οφείλεται πάντοτε αυτά τα όνειρα, να στήνονται λαμβάνοντας υπόψη όλες τις υφιστάμενες συνθήκες και τα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά δεδομένα, ώστε να δημιουργούν την ασφαλή εντύπωση στον θεατή, πως όντως και με απόλυτη βεβαιότητα αυτά που του υπόσχεσαι, κάποτε «θα πραγματοποιηθούν σίγουρα»! Ποτέ «μπορεί να», γιατί αυτό αμέσως αποκαλύπτει άμεσα την σπουδή σου να τον κολακέψεις, οπότε αντιλαμβάνεσαι τις συνέπειες κι είναι περιττό να τις αναφέρω ...

Τεχνικές συμβουλές

Όμως ακόμα κι οι εικονικές φαντασιώσεις, για να δημιουργηθούν και να εκτυπωθούν σε κάποιο έργο, απαιτούν συγκεκριμένες τεχνικές δεξιότητες, που είναι κοινές για όλους τους ασκητές της Τέχνης. Εάν λοιπόν κάποιος επιθυμεί να γίνει ένας σπουδαίος καλλιτέχνης ή καλλιτεχνίτης, θα πρέπει να φροντίσει πρώτ' απ' όλα να είναι αναγνωρίσιμος. Κι αυτό σημαίνει, πως πρέπει να καλλιεργήσει έναν όσο το δυνατόν συγκεκριμένο τεχνικό τρόπο έκφρασης, ώστε κάθε έργο του να είναι σχετικό με ολόκληρη την παραγωγή του, για να μπορεί ο κάθε θεατής να λέει με ασφάλεια, πως αυτό το έργο είναι του τάδε.

Αυτό βεβαίως είναι πολύ εύκολο για τους καλλιτεχνίτες που δεν ενδιαφέρονται να εκφράσουν την Τέχνη τους, αλλά δυστυχώς είναι εξαιρετικά καταπιεστικό και δραματικά ασφυκτικό για την αυθεντικότητα των καλλιτεχνών, καθώς όπως επεσήμανα παραπάνω, αυτήν είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ποικιλόμορφη επίδραση της ζωής τους. Όμως καλώς ή κακώς, δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά! Εάν οι καλλιτέχνες θέλουν να κοινωνήσουν την Τέχνη τους στην ανθρωπότητα, υποχρεούνται σε ένα ελάχιστο έστω τεχνικό αποτύπωμα! Η προσωπική τεχνική ταυτότητα, είναι το κλειδί της κεντρικής εισόδου για την επικοινωνία με τους θεατές.

Εδώ λοιπόν θα επικεντρωθώ κυρίως στην ζωγραφική με την οποία ασχολήθηκα προσωπικά, αλλά όσοι ασχολείστε με τις υπόλοιπες τεχνικές, παρακολουθήστε απλώς τον συλλογισμό και προσαρμόστε τον αναλόγως στην τεχνική που χρησιμοποιείτε ο καθένας σας, αντικαθιστώντας τα στοιχεία της ζωγραφικής στα οποία θ' αναφερθώ, με τα αντίστοιχα της προσωπικής σας τεχνικής, όπως πχ τα χρώματα με τις νότες, την σύνθεση με την μορφολογία μιας γραμματοσειράς κοκ.

Κι η προσωπική ταυτότητα, ήταν το πρώτο μάθημα που διδάχθηκα στην πρώτη μου έκθεση στο Ελληνογαλλικό Ινστιτούτο Βόλου, από τον συγχωρεμένο ζωγράφο Οικονομίδη, ο οποίος μπαίνοντας στην αίθουσα και ρίχνοντας μια γρήγορη γενική ματιά στα έργα μου, χαμογέλασε καλοσυνάτα και μου είπε χαριτολογώντας: «πόσοι ζωγράφοι είστε εδώ;» γνωρίζοντας φυσικά πως η έκθεση ήταν η πρώτη μου και ατομική. Βεβαίως αμέσως μου εξήγησε, πως ειδικά όταν πρόκειται για έκθεση, ή δουλειά σ' έναν ενιαίο χώρο όπως η αγιογράφηση των εκκλησιών, η διακόσμηση ενός δημόσιου, επαγγελματικού ή και ιδιωτικού χώρου, που συνιστά με οποιονδήποτε τρόπο μία λειτουργική ενότητα, τότε είναι πολύ φρόνιμο στο σύνολο των έργων, να επικρατεί ένα ενιαίο μορφολογικό ιδίωμα, μία κοινή χρωματική κλίμακα κι ακόμα καλύτερα εάν είναι δυνατόν και μία συγκεκριμένη θεματική. Κι αυτό διότι στον ενιαίο χώρο είτε το θέλουμε είτε όχι, όλα τα έργα λειτουργούν τελικά σαν να είναι κομματάκια ενός ενιαίου και τεράστιου παζλ, ή σαν καρτέ μιας κινηματογραφικής ταινίας, που επιβάλλεται από τον ίδιο τον χώρο, αλλά ακόμα κι από τα υπόλοιπα αντικείμενα που ενδεχομένως υπάρχουν μόνιμα μέσα σ' αυτόν, μέχρι ακόμα και τις δραστηριότητες που εκτυλίσσονται καθημερινά εκεί, ή και την συχνότητα και το μορφωτικό επίπεδο αυτών που τον επισκέπτονται. Οπότε οποιοδήποτε αταίριαστο κομμάτι, προκαλεί χαοτική δυσαρμονία στο σύνολο κι αυτό με την σειρά του, σύγχυση και πολλή αρνητική επίδραση στον θεατή, τον οποίο φυσικά επιδιώκουμε να επιδράσουμε με κάθε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο, καθόσον διαφορετικά δεν έχουμε κανέναν λόγο να εκτιθέμεθα!

Αν και τον κατάλαβα απολύτως, προσωπικά μονάχα σε δυο τρεις εκθέσεις μπόρεσα να εφαρμόσω την συμβουλή του κι όχι μ' επιτυχία, διότι μου είναι αδύνατον και ιδεολογικά και ηθικά, αλλά και τεχνικά, να επιβάλλω τον οποιονδήποτε περιορισμό στην αυθεντικότητά μου κι έτσι δεν έθεσα ούτε καν τις βάσεις για να γίνω ένας σπουδαίος καλλιτέχνης, παρότι το ήθελα πάρα πολύ!

Μεγάλη προσοχή θα πρέπει να δίνεται ιδίως στα χρώματα. Το ασφαλέστερο είναι να οργανώσετε προκαταβολικά μία συγκεκριμένη και βασική χρωματική παλέτα, την οποία θα χρησιμοποιείτε σε όλα σας τα έργα. Έτσι τουλάχιστον θα μπορείτε να εκθέσετε οπουδήποτε και οποιαδήποτε έργα σας ανά πάσα στιγμή, όπως πχ οι αναδρομικές εκθέσεις, χωρίς να σας πιέζει ασφυκτικά η έλλειψη κοινής θεματικής. Είναι δηλαδή πρακτικό το ζήτημα.

Όταν όμως πρόκειται ειδικά για μίαν έκθεση, ή και για δουλειά σ' έναν ορισμένο ενιαίο χώρο όπως πχ ένας ναός, αυτό θα μπορούσα να ισχυριστώ με ασφάλεια, πως επιβάλλεται οπωσδήποτε! Βεβαίως επειδή ειδικά σ' αυτήν την συγκεκριμένη περίπτωση, οι παντελώς άσχετοι με την Τέχνη ιεράρχες, επιβάλλουν στους αγιογράφους για να ασκείται η δέουσα ψυχολογική βία στους πιστούς, όπως ακριβώς και οι απαιτητικοί λαϊκοί που χρηματοδοτούν την αγιογράφηση, να περιορίζονται σε πολύ συγκεκριμένες θεματικές και να επιδίδονται σε αισχρές αντιγραφές έργων, με συνέπεια η αισθητική των ναών να θυμίζει σήμερα τις κουρελούδες που υφαίνανε κάποτε οι γυναίκες στους αργαλειούς! Ένα

κυριολεκτικό τσίρκο θεμάτων, αποχρώσεων και κυρίως σκοταδισμού! Είναι απίστευτη αυτήν η αρρωστημένη εμμονή της ελλαδικής εκκλησίας, να εμποδίζει πάση θυσία την πνευματική Αναγέννηση στην Ελλάδα! Προφανώς μάλλον κάτι φοβάται, έτσι δεν είναι!!!;; ...

Εντούτοις ευτυχώς υπήρξαν και υπάρχουν ακόμη κάποιοι αξιόλογοι αγιογράφοι, που εντίμως απέναντι στην Τέχνη τους, σώζουν κάπου κάπου όλον αυτόν τον αντιαισθητικό κανιβαλισμό! Αυτοί λοιπόν οι ευφυείς αγιογράφοι, επειδή σε κάθε άγιο αντιστοιχούν και συγκεκριμένα χρώματα ή σχέδια στην περιβολή τους, φροντίζουν να σπάνε όλα αυτά τα χρώματα με μία κοινή και κυρίαρχη απόχρωση συν το λευκό και το μαύρο, έτσι ώστε να έχουν τουλάχιστον μία τονική αρμονία σ' όλο αυτό το πανδαιμόνιο της ιερατικής κακαιοσθίας. Κι οι ακόμα πιο ευφυείς, κάνουν σ' όλες τις εικόνες και σ' όλα τα διακοσμητικά του ναού, όλα τα κορυφαία φωτίσματα με μία και μόνη συγκεκριμένη λευκή ή άλλη φωτεινή απόχρωση, οπότε τελικά να υπάρχει ένας ενιαίος συνδεδετικός κρίκος σ' ολόκληρο τον χώρο του ναού. Και μόνο τότε μπορεί κανείς πραγματικά, να θαυμάσει όλο το μεγαλείο αυτών των καλλιτεχνών! Τέτοιοι αγιογράφοι όμως είναι σπάνιοι κι οι ναοί έχουν παραχωρηθεί στο έλεος κάθε είδους ασήμαντων καλλιτεχνικών και παρατρεχάμενων μπογιατζήδων! Κι είναι κυριολεκτικά κρίμα, από το καλλιτεχνικό μεγαλείο του Παρθενώνα, σήμερα να έχουμε ξεπέσει στην απόλυτη θρησκευτική διαστροφή, στην οποία προσπαθούν να δώσουν ακόμα και το ιδεολογικό υπόβαθρο, της δήθεν αποσύνδεσης της πνευματικής υπόστασης των εικόνων, από την αμαρτωλή ύλη. Τρομάρα τους, αυτό μονάχα έχω να τους πω, εάν θεωρούν την ύλη που έφτιαξε ο ίδιος ο θεός τους αμαρτωλή! ...

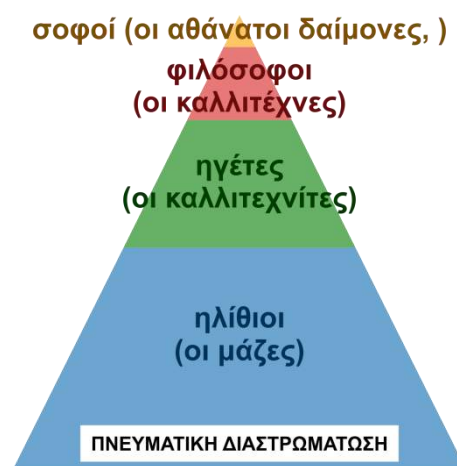

Η κλειδαρότρυπα του ηλιθίου

Και για να κλείσω το πόνημά μου, μία τελευταία συμβουλή προς όλους.

Όπως όλοι σας αντιλαμβάνεστε, σε κάθε τοπική κοινωνία αλλά και σ' ολόκληρη την ανθρωπότητα, ανέκαθεν κάποιοι άνθρωποι είχαν και πάντοτε έχουν εκείνο το ευλογημένο προνόμιο, ο νους τους να είναι πιο προικισμένος από τους υπολοίπους κι οι πνευματικές τους δυνατότητες, δηλαδή η Τέχνη τους, να είναι εξαιρετικά ανεπτυγμένες.

Και για να έχετε και μία σχηματική απεικόνιση της πνευματικής διαστρωμάτωσης, ρίξτε μια ματιά στο διπλανό σχήμα. Στην βάση της πυραμίδας, βρίσκεται η κυρίαρχη μάζα του σημερινού homo idiot, δηλαδή η πλειοψηφική δικτατορία των ηλιθίων. Και το σημερινό γένος των ανθρώπων είναι κυριολεκτικά ηλίθιο, με επικεφαλή εκείνον που καθιέρωσε τον όρο homo sapiens και πίσω του όλους τους υπολοίπους που ακόμη τον χρησιμοποιούν. Ο όρος του σοφού ανθρώπου, δεν μπορεί ποτέ να αποδίδεται στους ανθρώπους εν ζωή, αφού ο καθένας κρίνεται, μέχρι και την τελευταία του εκπνοή. Επομένως ηλίθια βιάστηκε αυτός που καθιέρωσε τον όρο του σοφού ανθρώπου και δεν θέλω ούτε καν να μάθω ποιος ήταν, από φόβο μην τυχόν και πρόκειται για κάποιον επιφανή επιστήμονα κι αναγκαστώ ν' αμφισβητήσω ολόκληρο το επιστημονικό του έργο! Εάν υπάρχει ένας όρος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το σημερινό γένος των ανθρώπων και με απαρχή την βιομηχανική επανάσταση, αυτός είναι ο τεχνολογικός άνθρωπος, homo technology κι ο οποίος σίγουρα θα καλύψει αρκετούς από τους επερχόμενους αιώνες, ώστε να ευσταθεί και να χρησιμοποιείται λογικά. Δηλαδή ο άνθρωπος του 1.000.000 μΧ, τι θα είναι αν ο σημερινός είναι σοφός!; ... Οπότε μέχρι ν' αντικατασταθεί ο όρος, το σημερινό γένος θα παραμένει ηλίθιο.

Πάνω από την μάζα των ηλιθίων, βρίσκεται η τάξη των ηγετών. Ηλίθιοι κατά κανόνα κι αυτοί, διότι δεν επιδιώκουν την βελτίωση των κοινωνιών, αλλά το προσωπικό τους όφελος από την διατήρηση και την διαχείριση της υφισταμένης καταστάσεως. Οι πρακτικοί άνθρωποι δηλαδή, που βιοπορίζονται από την επιτηδευμένη άσκηση της πολιτικής τεχνικής, όπως ακριβώς κι όλοι οι υπόλοιποι καλλιτεχνίτες. Κι όπως όλοι οι καλλιτεχνίτες, διαφέρουν από τους ηλίθιους μονάχα στο ότι αυτοί έχουν ιδιαίτερες ικανότητες και μπορούν ν' ανέβουν στην τάξη των φιλοσόφων, πλην όμως αυτό έχει προσωπικό κόστος κι ως ηλίθιοι το απεχθάνονται.

Πάνω από την τάξη των ηγετών, είναι οι φιλόσοφοι. Προσέξτε όμως, με την κυριολεκτική έννοια της λέξης κι όχι μ' αυτήν που κάκιστα έχει επικρατήσει σήμερα, και ταυτίζεται πάρα πολύ πρόστυχα με την έννοια των σοφών. Φιλόσοφος, είναι ο φίλος της σοφίας, ο ερωμένος της σοφίας. Εκείνος που ερεί την σοφία. Που έχει επίγνωση της άγνοιάς του, γνωρίζει πως δεν ξέρει αρκετά κι επιθυμεί διακαώς να τα μάθει. Κι αυτό ακριβώς είναι το στοιχείο που τον κάνει να ξεχωρίζει από τους ηλίθιους, οι οποίοι αρνούνται πεισματικά να μάθουν το οτιδήποτε, ούτε καν αυτά που θα μπορούσαν να βελτιώσουν την ίδια τους την ζωή! Επομένως όταν ακούτε κάποιον να λέει είμαι καθηγητής φιλοσοφίας, γελάστε ελεύθερα και λοιδορήστε τον όσο περισσότερο μπορείτε κι άμα το κρίνετε απαραίτητο για να συνέλθει, ρίξτε του και καμιά χαϊδευτική σφαλιάρα! Διότι για να είναι κάποιος καθηγητής, σημαίνει ότι ήδη κάτι ξέρει και το διδάσκει και στους άλλους, έχοντας πλήρη πεποίθηση πως αυτό που διδάσκει είναι σωστό. Άρα ένας καθηγητής εξ ορισμού δεν είναι φιλόσοφος, αλλά σοφός! Ακριβώς το αντίθετο δηλαδή της φιλοσοφίας! Επομένως λέγοντας καθηγητής φιλοσοφίας, είναι σαν να λέει καθηγητής της άγνοιας! Άντε λοιπόν, βρείτε μου τώρα εσείς μια οποιαδήποτε λογική ακολουθία σ' αυτά!!! ...

Κι επειδή οι πραγματικοί φιλόσοφοι, δεν επιθυμούν την γνώση μόνο προς ίδιον όφελος, αλλά και για την μέγιστη κοινωνική ωφέλεια κι επειδή τελούντες πάντοτε σε κατάσταση αγνοίας, μεταφέρουν αδιάκοπα συνειδητά ή ασυνείδητα τις γνώσεις τους στους υπολοίπους υπό μορφή ερωτημάτων κι αμφισβητήσεων, είναι οι μέγιστοι ιεραπόστολοι του αγαθού και του κάλλους, δηλαδή οι μέγιστοι απόστολοι της Τέχνης, οι ευλογημένοι καλλιτέχνες!

Τέλος στην κορυφή της πυραμίδας, βρίσκεται η τάξη των σοφών ανθρώπων και μάλιστα, η μόνη τάξη στην οποία ο άνθρωπος μπορεί να ανέβει μονάχα μετά τον θάνατό του! Η τάξη των σοφών δηλαδή, είναι η τάξη των νεκρών ανθρώπων, που όμως άφησαν πίσω τους πολύτιμη πνευματική κληρονομιά, χρήσιμη για τους απογόνους τους κι ακόμα περισσότερο, χρήσιμη για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Εκείνοι που καίτοι νεκροί, επιζούν κυριολεκτικά κι επηρεάζουν δραστικά κι αποτελεσματικά τον κόσμο των ζωντανών. Εκείνοι που χαίρονται τον απόλυτο σεβασμό και την αποδοχή του μόχθου τους από τις κοινωνίες. Οι πρώτοι κάτω από τους θεούς κι οι πρώτοι πάνω απ' όλους τους ανθρώπους. Οι υπέροχοι και γλυκύτεροι δαίμονες! Ο συνδυετικός κρίκος του ανθρώπου μ' οτιδήποτε θείο και άρα, εφόσον υπήρξαν και συγκεκριμένα όντα, είναι και η οντολογική Τέχνη.

Κι αυτήν η διαστρωμάτωση θα υφίσταται πάντοτε και δυστυχώς είναι αντικειμενικώς αδύνατον ν' ανατραπεί δραματικά και ουσιαστικά, τουλάχιστον κατά τους πρώτους προσεχείς αιώνες.

Επομένως οι καλλιτέχνες κι οι καλλιτεχνίτες, όταν εργάζονται για να εκτεθούν κι όχι για την κρυφή ικανοποίησή τους που δεν θα εκτεθεί ποτέ στους θεατές, πρέπει να έχουν κατά νου εξ αρχής, σε ποια πνευματική τάξη θ' απευθυνθεί το έργο τους. Εάν το έργο τους στοχεύει την τάξη των φιλοσόφων, θα πρέπει να είναι εξαιρετικά προσεγμένο, με καίριο διαλογικό περιεχόμενο και άρτια τεχνική απόδοση, καθώς αυτό δεν είναι μόνο ένδειξη σεβασμού προς αυτήν την τάξη, αλλά πρωτίστως ένδειξη προσωπικής αξιοπρέπειας και λόγος για ν' ασχοληθούν οι φιλόσοφοι τόσο με το έργο, όσο και με τον ίδιο τον δημιουργό.

Εάν όμως απευθύνεται ταυτόχρονα και στην τάξη των φιλοσόφων και στην τάξη των ηλιθίων, η πιο συνηθισμένη περίπτωση για τους καλλιτέχνες, τότε θα πρέπει να έχουν κατά νου, πως ναι μεν το έργο θα πρέπει να καλύπτει οπωσδήποτε τις συνθήκες της προηγούμενης παραγράφου, αλλά και το ότι η πλειοψηφία των ηλιθίων, δεν έχει ούτε το απαραίτητο μορφωτικό επίπεδο, ούτε τόσο ανεπτυγμένη και εξασκημένη την Τέχνη της. Οπότε το παιδευτικό μήνυμα του έργου, αλλά και η τεχνική τελειότητα που είναι απαραίτητα για τους φιλοσόφους, το πιθανότερο είναι πως θα εκληφθεί ως κουραστική ψυχαγωγία και αποκρουστική κριτική εις βάρος των ηλιθίων, με αποτέλεσμα να τους αποστρέψει αμέσως από το έργο και να χαθεί κάθε προσδοκώμενη επικοινωνία μαζί τους.

Εδώ λοιπόν σ' αυτό το κρίσιμο σημείο της ισορροπίας ανάμεσα στην τάξη των φιλοσόφων και στην τάξη των ηλιθίων, την λύση την δίνει η **«κλειδαρότρυπα του ηλιθίου»!** Μία εξαιρετική πρακτική που την δοκίμασα τυχαία και πριν καν υποψιαστώ τι ακριβώς έκανα, με καθολική όμως και απρόσμενη επιτυχία!

Η πρακτική αυτήν συνίσταται, στην προσεχτική εμβόλιση ενός στοιχειώδους κι ελεγχόμενου επικοινωνιακού στοιχείου, που απευθύνεται απευθείας στους ηλιθίους, χωρίς όμως να προσβάλλει και να εκτοπίζει τους φιλοσόφους από το όλο επικοινωνιακό επιχείρημα. Θα πρέπει δηλαδή για να είναι τέλειο ένα έργο, κάπου σε κάποιο σημείο του να φέρει ένα ήπιο ελαττωματικό στοιχείο (η τελειότητα του ατελούς) που δεν θα επηρεάσει μεν την αισθητική των φιλοσόφων και θα το ξεπεράσουν ανώδυνα και ασχολίαστο, αλλά ταυτόχρονα θα προκαλεί δυνατά την εστίαση πάνω του από τους ηλιθίους, που ενδεχομένως δεν θα είναι σε θέση να κατανοήσουν το κύριο επικοινωνιακό επιχείρημα του έργου, όμως αυτήν η κλειδαρότρυπα θα τους είναι απολύτως κατανοητή είτε θετικά είτε αρνητικά. Έτσι θα τους δοθεί η ευκαιρία να πιαστούν απ' αυτό που καταλαβαίνουν και ν' αρχίσουν να ψάχνουν κατόπιν, για τα υπόλοιπα που δεν καταλαβαίνουν.

Και μάλιστα ο δημιουργός που θα κατανοήσει αυτήν την πρακτική, θα πρέπει να ξέρει πως εφόσον η κλειδαρότρυπα του ηλιθίου θα του δώσει την δυνατότητα να κοινωνήσει ταυτόχρονα το έργο του και προς τους φιλοσόφους και προς τους ηλιθίους, αυτό του επιτρέπει ακόμα και την ανάπτυξη δύο διαφορετικών ιδεολογικών αφηγημάτων, το καθένα κατάλληλο για την κάθε συγκεκριμένη τάξη. Αλλά καλό και φρόνιμο θα είναι, να μην είναι εκ διαμέτρου αντίθετα και προκαλέσουν αδυναμία ταξικής ισορροπίας, αλλά να είναι σχετικώς συγγενή μεταξύ τους, ώστε μέσα στον επικοινωνιακό στόχο, να περιλαμβάνεται και ο διαταξικός διάλογος, που θα προσδώσει προσθετική αξία στο έργο και θα διαχυθεί στην μεγαλύτερη δυνατή ανθρωπογεωγραφία.

Επειδή όμως αδυνατώ να το εξηγήσω περισσότερο θεωρητικά, θα σας περιγράψω πως ανακάλυψα αυτήν την πρωτότυπη πρακτική κι ο καθένας σας μετά, θα πρέπει να την εφαρμόσει στα δικά του προσωπικά πλαίσια και να την δοκιμάσει πολλές φορές για να καταλάβει την λειτουργία της, ώστε να μπορέσει και να την αξιοποιήσει καταλλήλως.

Όταν λοιπόν είχα το κατάστημα με τα είδη ζωγραφικής στον Βόλο, όποτε είχα ευκαιρία ζωγράφιζα και τους δικούς μου πίνακες. Κάθε φορά που τελείωνα έναν πίνακα, τον

τοποθετούσα στην βιτρίνα του καταστήματος, προσπαθώντας να προκαλέσω την αυστηρή κριτική των ζωγράφων της πόλης και των πελατών μου, ώστε να μπορέσω να βελτιωθώ όσο το δυνατόν περισσότερο. Όμως για την προστασία της αξιοπιστίας του καταστήματος, οι πίνακες στην βιτρίνα όπως και μέσα στο κατάστημα, έπρεπε οπωσδήποτε να φέρουν και κάποια τιμή πώλησης. Και μάλιστα είχα φτιάξει κι έναν συγκεκριμένο μαθηματικό τύπο από τον οποίο προέκυπτε η τιμή τους και ήταν καταπληκτικό το γεγονός, πως αυτός ο μαθηματικός τύπος, έδινε μια τέλεια συνάρτηση κάθε έργου τόσο με τις αντικειμενικές μου τεχνικές δυνατότητες, όσο και με το σύνολο της εργασίας μου.

Πλην όμως από προσωπική διαστροφή κι επειδή αυτούς τους πίνακες τους θεωρούσα κυριολεκτικά παιδιά μου, δεν ήθελα να τους πουλήσω. Κι έτσι όταν ένας φίλος μου έφερε έναν γνωστό του και μου ζήτησε έναν από τους πιο αγαπημένους μου πίνακες, αναγκάστηκα αφού με την τιμή πάνω του δήλωνα πως ήταν προς πώληση, με πολλή βαριά καρδιά να του τον δώσω, μένοντας με την ελάχιστη ικανοποίηση, πως τουλάχιστον πήγε κατά κάποιο τρόπο στο οικείο μου περιβάλλον. Αυτό όμως μου κόστισε πάρα πολύ και δεν ήθελα να το ξαναζήσω.

Και τότε σκέφτηκα πως εφόσον δεν ήθελα να τους πουλήσω αλλά έπρεπε και να φέρουν πάνω τους τιμή, το μόνο που μπορούσα να κάνω, ήταν να κάνω αυτήν την τιμή, όσο το δυνατόν πιο αποτρεπτική γινόταν. Κι αυτό ακριβώς έκανα. Αύξησα τις τιμές στον μαθηματικό τύπο για να μην χαθεί η αναλογική ισορροπία κι άρχισαν να προκύπτουν κάτι απίθανες τιμές των 10.000, των 20.000 μέχρι και 50.000 και 100.000 €! Αποτέλεσμα; Εκεί που μόνο οι πελάτες μου ζωγράφοι παρακολουθούσαν τα έργα μου και μερικοί φιλότεχνοι περαστικοί, ξαφνικά η βιτρίνα άρχισε να γεμίζει κόσμο σχετικών, αλλά και πλήθος άσχετων ανθρώπων με την ζωγραφική. Οι προκλητικές τιμές μου με την πλήρη αναντιστοιχία της τεχνικής ποιότητας των έργων, προκαλούσε την εύλογη απορία των σχετικών γιατί επιχειρούσα μια τόσο πασιφανή προκλητική κατάσταση, καθόσον με γνώριζαν προσωπικά και ξέρανε ότι δεν το `κανα χωρίς κάποιον συγκεκριμένο λόγο, οπότε όταν τους εξηγούσα κι επειδή ήταν του σιναφιού, με καταλάβαιναν και δεν ασχολούνταν ξανά με το ζήτημα. Η ανώδυνη προσπάση που σας ανέφερα παραπάνω!

Το πιο απολαυστικό όμως, ήταν η συρροή των ασχέτων και των ηλιθίων, που μη έχοντας καμία σχέση με την ζωγραφική και χωρίς να με γνωρίζουν προσωπικά για να με ρωτήσουν τι συμβαίνει, μαζεύονταν μπροστά στην βιτρίνα ή αποτραβιόντουσαν στα διπλανά καφενεία και στις απέναντι καφετέριες κι έστηναν ολόκληρες συζητήσεις για του τι απεικονίζεται στους πίνακες για να δικαιολογούνται αυτές οι παράλογες τιμές. Μ' αυτόν τον τρόπο όμως, χωρίς να το καταλαβαίνουν μπαίνανε στον διάλογο που εγώ ήθελα να μπουν και σε κάθε περίπτωση όπου δεν μπορούσαν να βρουν τα διάφορα κρυφά μηνύματα των έργων, μένανε τουλάχιστον με την εντύπωση των προφανών και αυτονόητων. Δεν μπορείτε να φανταστείτε επιτυχία κι όταν δε συνειδητοποίησα πλήρως τι είχα κάνει, ένοιωσα τόσο ικανοποίηση μέχρι και θαυμασμό για τον ίδιο μου τον εαυτό! Καταπληκτική εκείνη η περίοδος, η πιο σπουδαία κι η πιο δημιουργική μέχρι τώρα της ζωής μου!!! ...

Άντε και για επίλογο θ' αποφύγω τα τυπικά πρότυπα και θα σας φτιάξω λιγάκι την διάθεση, με την διήγηση του αποκορυφώματος της επιτυχίας από την τυχαία εφαρμογή της κλειδαρότρυπας του ηλιθίου. Ανάμεσα σ' όλους τους ηλιθίους που προσέλκυσε αυτήν η πρακτική μου, ήταν κι ένας πανέξυπνος και παμπόνηρος δικηγόρος, ο οποίος αφού με παρατήρησε μέρες και κατάλαβε πως δεν είχα τρελαθεί, πήγε στον καταστηματάρχη του διπλανού καταστήματος που με γνώριζε καλά ο άνθρωπος και τον ρώτησε εάν ήμουν τρελός, ή αν ήξερε τι ήταν αυτό που έκανα με τις τιμές. Ο καταστηματάρχης τον διαβεβαίωσε πως ήμουν μια χαρά, αλλά για τις τιμές δεν ήξερε να του απαντήσει γιατί ήταν άσχετος με την ζωγραφική και δεν είχε μπει στην πειρασμό να με ρωτήσει. Τότε τον βουτάει με το ζόρι για να έχει μάρτυρα κατά την συζήτηση, δικηγόρος γαρ και τον σέρνει ξοπίσω του να διαπιστώσει τι συμβαίνει. Μπαίνουν στο κατάστημά μου και μου λέει πως θέλει ν' αγοράσει τον χορό της Σαλώμης που τότε του είχα βάλει την τιμή των 25.000 €. Φυσικά φαινόταν ο δικηγόρος πως ήταν πανέξυπνος, αλλά αυτό σε συνδυασμό με τον μάρτυρα που είχε κουβαλήσει μαζί του, μου προκάλεσε την περιέργεια να δω που το πάει κι έτσι αντί να του εξηγήσω τι συμβαίνει, τον ρώτησα εντελώς φυσιολογικά εάν έχει μαζί του τα λεφτά, για να του τυλίξω τον πίνακα. Τα έχω μου λέει αλλά είναι πολύ ακριβός, μήπως μπορούμε να συμφωνήσουμε σε κάποια καλύτερη τιμή; Χαμογέλασα για την αφελειά του να νομίσει ότι τρώω κουτόχορτο και αρχίζοντας να σπάω εγώ πλάκα πλέον μαζί του, του απαντάω ωραία θα σου κάνω μία καλύτερη τιμή. Ή ακόμα καλύτερα, πες μου εσύ πόσα μπορείς να δώσεις. Να μου λέει, μέχρι 23.000€ μπορώ να δώσω, όχι παραπάνω. Ε τότε του λέω κι εγώ, δεν σου τον δίνω! Δεν μου τον δίνεις; Ναι δεν σου τον δίνω! Δηλαδή δεν θέλεις αυτήν την στιγμή να εισπράξεις 23 ολόκληρες χιλιάδες €; Όχι του λέω δεν θέλω. Ο καταστηματάρχης

μένει με το στόμα ανοιχτό κι ο δικηγόρος έκπληκτος και σε πλήρη σύγχυση, με ρωτάει, εντάξει αλλά θα μου εξηγήσεις τουλάχιστον γιατί δεν θέλεις να εισπράξεις ένα τόσο μεγάλο ποσό; Του χτυπάω φιλικά λοιπόν την πλάτη και του λέω:

Διότι φίλε μου αν κι έχεις τα διπλάσια χρόνια από μένα, νομίζεις πως είσαι αρκετά πονηρός για να τολμήσεις να ῥθεις να σπάσεις πλάκα μαζί μου. Εάν λοιπόν φίλε μου ενδιαφερόσουνα πραγματικά για τον πίνακα και μπορούσες στ' αλήθεια να διαθέσεις 23.000€ γι' αυτόν, τότε δεν θα είχες κανένα απολύτως πρόβλημα να διαθέσεις και τα 25.000€! Δηλαδή μας δουλεύεις μαζικώς μου λέει! Δικηγόρος είσαι του λέω!!! ...

Κι από τότε ο φίλος μου ο Μίμης μ' αποφεύγει στον δρόμο, ενώ κατά κάποιον τρόπο τιμωρήθηκε κι από την θεία δίκη που λέμε, καθώς η γυναίκα του έγινε μία από τις καλύτερες πελάτισσές μου!

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ αγαπητοί μου αναγνώστες!

Τρίτη, 27 Δεκεμβρίου 2016 / 1:36 μμ